

Storstockholms
brandförsvaret

Årsredovisning 2016

Storstockholms brandförsvaret - vi skapar trygghet

Storstockholms brandförsvaret är ett kommunalförbund som ansvarar för räddningstjänsten åt tio kommuner: Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

Diarienummer:
106-61/2017

Innehållsförteckning

1	Förbundsdirektören har ordet.....	5
1.1	Direktionens arbete under året	7
	Viktiga ärenden	7
1.2	Storstockholms brandförsvär	8
	Förvaltningsberättelse	10
2.	SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas och andra myndigheters förmåga att själv förebygga och agera	10
	SSBF:s förebyggandearbete är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter	10
	SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor	14
	SSBF ska utveckla förmågan att analysera och lära av inträffade händelser	18
	SSBF ska utveckla sättet på vilket det egna arbetet med att förebygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas	22
3	SSBF är förberett att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka	24
	SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka	25
	SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet	30
	SSBF ska utveckla förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer	33
	SSBF ska utveckla samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationella som internationella	35
4.	SSBF är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens och god arbetsmiljö som har engagerade medarbetare.....	37
5.	SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling	44
6.	SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället	48
7.	SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning.....	51
7.1	Ekonomisk redovisning 2016	54
7.1.1	Ägarförhållande och verksamhet	54
7.1.2	Måluppfyllelse	55
7.1.2	Mål och måluppfyllelse.....	55
7.1.3	Balanskravsavstämning.....	59
7.1.4	Ekonomiskt resultat	59

7.1.5 Resultatöversikt	60
7.1.6 Investeringar	60
7.1.7 Väsentliga personalförhållanden	61
7.1.8 Nyckeltal	61
7.1.9 Resultaträkning	63
7.1.10 Balansräkning	64
7.1.11 Kassaflödesanalys	66
7.1.12 Redovisningsprinciper	67
7.1.13 Noter.....	69
7.2 Insatsstatistik per medlemskommun	74
7.3 Internkontroll	80
7.4 Anskaffningar inom investeringsbudget (Bilaga)	82

1 Förbundsdirektören har ordet

År 2016 har för Storstockholms brandförsvär varit ett gott år, och vi har med glädje och stolthet förvaltats det förtroende som vi fått av medborgarna i uppdraget att skapa trygghet i samhället. Storstockholms brandförsvär har löst sitt uppdrag och gjort det inom de ekonomiska ramarna.

Under 2016 har SSBF larmats vid 11 178 tillfällen vilket är en ökning med nästan 7 procent jämfört med 2015. Andelen onödiga automatlarm utgör drygt 32 procent av larmen. Trafikolyckor, hjärtstoppslarm och självmordslarm står för den största ökningen tillsammans med en ökning av bränder i bostäder, skolbränder och automatlarm.

Våra olycksutredningar efter specifika insatser har givit praktiskt underlag för fastighetsägare och andra aktörer att vidta förändringar för att öka brandsäkerheten och förebygga olyckor. Ett exempel är olycksutredningen efter en skolbrand som har lett till att SISAB nu uppför skolbaracker enligt helt nya anvisningar.

Vi har under året kontinuerligt deltagit i samarbeten och utvecklingsarbeten ihop med andra aktörer, såväl övergripande inom ramen för Samverkan Stockholmsregionen som i specifika ärenden ihop med enskilda aktörer som Polisen, Länsstyrelsen, med flera myndigheter. Samarbete och effektiv samverkan ihop med andra samhällsaktörer är avgörande för att vi ska vara framgångsrika i vårt uppdrag att skapa trygghet för medborgarna.

Något som under året stått i fokus i media och den offentliga debatten, är frågan om hot och våld riktat mot räddningstjänst, polis och ambulans. Storstockholms brandförsvär arbetar på många olika sätt för att skapa förtroende och goda relationer med dem som bor och vistas i utsatta delar av Stockholm, framför allt i Järvaområdet. Vi deltar i samarbeten ihop med stadsdelarna, bostadsbolag, fritidsgårdar, invånare och politiker för att skapa trygghet i de utsatta områdena. Vi arbetar också mycket internt med frågan, eftersom det handlar om våra medarbetares arbetsmiljö.

En viktig fråga under 2016 har varit att öka vår förmåga och beredskap att agera i händelse av terrorhandlingar eller terrorhot. En handlingsplan har tagits fram, ny materiel har tillförts för att vi bättre ska kunna agera i en eventuell masskadesituation, och medarbetarna har fått utökad sjukvårdsutbildning. Arbetet med att öka förmågan att agera vid terrorhändelser fortsätter under 2017 i samarbete med andra aktörer, som Polisen, Stockholms stad och MSB.

För 2016 redovisar vårt förbund ett positivt resultat på 37,6 miljoner kronor, vilket ligger i nivå med prognostiserat resultat vid såväl första som andra tertialen. Orsaken till överskottet är främst kopplat till lägre personalkostnader än budgeterat samt ökade intäkter för onödiga automatlarm.

Storstockholms brandförsvär har under 2016 på olika sätt tagit plats i samhällsdebatten, bland annat genom att delta i Pride festivalen och Almedalsveckan. Året avslutades med en framgångsrik kommunikationskampanj i syfte att bidra till att förebygga den stora ökning av ljusrelaterade bränder som vi erfarenhetsmässigt vet sker varje december.

Svante Borg
Förbundsdirektör

1.1 Direktionens arbete under året

Direktionen har under 2016 bestått av följande personer:

Presidium

Ordförande Karin Gustafsson (S), Stockholm

1:e vice ordförande Leif Gripestam (M), Täby

2:e vice ordförande Anna Rheyneuclaudes Kihlman (M), Lidingö

Ledamöter

Anders Paulsen (M), Danderyd

Pehr Granfalk (M), Solna

Ingebrikt Sjövik (M), Stockholm t.o.m. 2016-04-30

Ole-Jörgen Persson (M), Stockholm fr.o.m. 2016-05-01

Elisabeth Bergman (MP), Sundbyberg t.o.m. 2016-03-31

Siyamak Sajadian Sasanpour (MP), Sundbyberg fr.o.m. 2016-04-01

Parisa Liljestrand (M), Vallentuna

Lars Lindgren (M), Vaxholm

Monica Pettersson (M), Värmdö

Michaela Fletcher (M), Österåker

Ersättare

Camilla Ferenius (M), Danderyd

Hans Grundell (LP), Lidingö

Johan Wahlstedt (S), Solna

Mats Berglund (MP), Stockholm

Frida Johansson Metso (L), Stockholm t.o.m. 2016-05-31

Tobias Jonlund (L), Stockholm fr.o.m. 2016-06-01

Siyamak Sajadian Sasanpour (MP), Sundbyberg t.o.m. 2016-03-31

Alexandra Völker (S), Sundbyberg fr.o.m. 2016-04-01

Lars Lindberg (L), Täby

Anette Karlsson (S), Vallentuna

Lars Sjöblom (S), Vaxholm

Magnus Danielsson (S), Värmdö t.o.m. 2016-02-29

Mikael Lindström (S), Värmdö fr.o.m. 2016-03-01

Ann-Christine Furustrand (S), Österåker

Viktiga ärenden

- Årsredovisning för 2015
- Återbetalning av medlemsavgift
- Tertiärrapport 1 per den 30 april och delårsbokslut per den 31 augusti med helårsprognos för 2016
- Direktupphandling andningsutrustning
- Nyttjande av option i avtal stegbil 2014–2015
- Medlemsavgifter 2017
- Finanspolicy

- Gallringsframställan av handlingar av ringa eller tillfällig betydelse, handlingar rörande tjänste-/id-kort och handlingar rörande uthyrning av idrottshallar
- Arkivreglemente och riktlinjer för arkivhantering
- Delegation av brandskyddskontroll till underentreprenör
- Verksamhetsplan och budget för 2017 med ekonomisk plan för 2018–2019
- Taxa för sotning/rengöring och brandskyddskontroll – Det underliggande ärendet avseende upphandling av entreprenörer är överprövat varför taxeärendet inte kan avslutas. Förvaltningen har ännu inte fattat sitt beslut.
- Delegationsordningen har reviderats vid två tillfällen under året.

Direktionen har under året haft sju sammanträden varav ett per capsulam via e-post.

Revisorer

Danderyd	M	Leo Smidhammar
Solna	M	Per Stockhaus
Sundbyberg	S	Hans Erik Salomonsson
Värmdö	M	Peter Frej

1.2 Storstockholms brandförsvär

Vi skapar trygghet

Storstockholms brandförsvär (SSBF) är ett kommunalförbund för medlemskommunerna Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Förbundets politiska ledning utgörs av en direktion med representanter från samtliga medlemskommuner.

Förbundets verksamhet har under år 2016 utgått från 1 huvudkontor, 14 heltidsbrandstationer, 2 deltidbrandstationer, 9 räddningsvårn, 2 utbildnings- och övningsanläggningar samt Storstockholms räddningscentral (SSRC).

SSBF verkar kontinuerligt för en ökad samordning av räddningstjänstverksamheten i regionen för en samhällsservice där administrativa gränser inte tillåts försämra kvaliteten på servicen till de som bor, verkar och vistas i regionen.

Handlingsprogram 2016–2019

Enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) ska ett handlingsprogram fastställas vart fjärde år. Programmets syfte är, förutom att utgöra ett politiskt styrdokument för SSBF:s verksamhet, att ge information till enskilda och samhällsaktörer om förbundets arbete. Utöver detta ska det kunna utgöra ett av flera underlag för statens tillsyn av SSBF:s medlemskommuner enligt lagen om skydd mot olyckor.

Strukturen i verksamhetsplanen för 2016 har sin utgångspunkt i handlingsprogram 2016–2019 liksom årsredovisningen för 2016.

Centrala mål och kvalitetsmål

De sex centrala målformuleringarna i handlingsprogrammet utgör rubriker i verksamhetsplan och årsredovisning. För de två centrala målen ”SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera” och ”SSBF är förberett för att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själv kan hantera en olycka” finns kvalitetsmål som har ett invånarperspektiv. Exempelvis finns mål kring vår snabbhet, kapacitet, noggrannhet och robusthet.

Utvecklingsmål 2016–2019

Utvecklingsmålen beskriver en förändring som ska ske i SSBF:s förmågor och har i vissa fall ett mer internt fokus. Genom ökad förmåga till förebyggande arbete respektive ökad förmåga vid räddningstjänstverksamhet bidrar dessa till att centrala mål och kvalitetsmål uppnås. I handlingsprogrammet för 2016–2019 anges totalt sju utvecklingsmål för det förebyggande arbetet och räddningstjänstverksamheten under perioden. De sju utvecklingsmålen ges olika tyngd olika år under handlingsprogramperioden.

En ny organisation

Under 2016 har vi förstärkt den administrativa förmågan i en gemensam avdelning för stöd, styrning och administration. Vi har också byggt upp en ny avdelning för utveckling och analys, med uppdrag att på ett systematiskt sätt omsätta organisationens erfarenheter till kunskaper.

Avdelningen för stöd, styrning och administration leder och utvecklar de interna stöd- och styrprocesserna för en god ekonomisk hushållning, systematisk verksamhetsstyrning och uppföljning utifrån en god följsamhet gentemot styrande regelverk. Avdelningen består av kansli, kommunikation och administration, ekonomi och inköp, HR samt enheten för IT, fastighet, intern säkerhet och projekt.

Den nya avdelningen för utveckling och analys, analys och inriktning, har parallellt med rekryteringsarbetet utarbetat en strategi för avdelningen baserad på handlingsprogram 2016–2019, verksamhetsplan 2016 samt räddningstjänstkonceptet.

Förvaltningsberättelse

2. SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas och andra myndigheters förmåga att själv förebygga och agera

Vår huvudsakliga uppgift inom det förebyggande arbetet är att påverka och stödja enskilda och andra samhällsaktörer så att de själva kan förebygga bränder och andra olyckor samt ha en egen beredskap för att agera när olyckan sker. Grundläggande förutsättningar för detta är kunskap och kompetens som svarar upp mot de behov, situationer och målgrupper som vi möter.

SSBF har även en myndighetsroll där syftet är att förebygga olyckor. Den innefattar

- tillsyn av att ägare och nyttjanderättshavare till byggnader och anläggningar bedriver det förebyggande arbete som åligger dem enligt lag
- tillståndsprovning för hantering och innehav av brandfarlig och explosiv vara
- att tillse att sotning och brandskyddskontroll sker
- att i samverkan med SMHI och övriga räddningstjänster i länet bedöma brandrisken som underlag till beslut om eventuella restriktioner. Länsstyrelsen meddelar eldningsförbud i samverkan med räddningscentralerna i Stockholms län.
- att svara på remisser från kommunala och statliga myndigheter utifrån perspektivet skydd mot olyckor.

SSBF:s förebyggandearbete är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter

SSBF genomför ett stort antal informationstillfällen årligen, till exempel på 6-årsverksamheten, vid badplatser, till fastighetsägare och vid många offentliga evenemang. Vi ger information och rådgivning via bland annat en telefonjour, webbplatsen (www.storstockholm.brand.se) och vid uppföljningsbesök i byggnader där en brand har skett. Vi utbildar bland annat personal i medlemskommunerna. Brandskydd är kärnan i dessa utbildningar.

Målen är att SSBF:s förebyggandearbete -är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter -har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor SSBF ska utveckla

- förmågan att *analysera* och lära av inträffade händelser
- sättet på vilket det egna arbetet med att förebygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas

I verksamhetsplanen för 2016 fastställdes tre uppdrag med syfte att bidra till att kvalitetsmålet att *SSBF:s förebyggandearbete är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter* uppnås. Nedan följer en kort redogörelse för årets arbete med dessa. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

✓ **Genomföra en lokal samverkansmodell med kontaktpersoner gentemot alla våra medlemskommuner.**

Uppdraget lokal samverkansmodell har under 2016 syftat till att stärka organisationen internt genom att knyta ihop handläggande ingenjörer, brandinspektörer och enhetschefer för respektive station. Som ett led i arbetet har ett pilotprojekt startats upp i Värmdö kommun. Resultatet beskrivs under uppdraget *Stärka medlemskommunernas personals förmåga att hantera risker och skydda sig mot bränder*.

Medlemskommunernas säkerhetschefer har under hösten informerats om den lokala samverkansmodellen och den tas emot positivt. Under 2017 kommer fortsättning ske med att inom varje kommungrupp inventera, identifiera kontaktnoder med kommunen i olika frågor och skeden. Det fortsatta målet externt är att samarbetet och kommunikationen med kommunerna ska stärkas.

✓ **Stärka de enskildas förmåga till att hantera risker inom SSBF:s kompetensområde.**

Vi har under året genomfört vår huvudsakliga uppgift inom förebyggandearbetet vilken är att påverka och stödja enskilda och andra samhällsaktörer så att de själva kan förebygga bränder och andra olyckor samt ha en egen beredskap för att agera när olyckor sker.

Vi har gett stöd till ansvariga för verksamheter och anläggningar som omfattas av LSO

I syfte att stärka de enskildas förmåga har ett antal aktiviteter genomförts. Bland annat så har cirka 250 plats-/informationsbesök utförts på olika verksamheter och anläggningar i syfte att underlätta för de ansvariga att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO.

Vi har deltagit i ett projekt kring brandsäkerhet för personer med nedsatt fysisk förmåga

Under året har vi deltagit i ett projekt tillsammans med bland annat Brandskyddsföreningen som avser ökad brandsäkerhet för personer med nedsatt fysisk förmåga. Projektet presenterades under en seminariedag under Almedalsveckan. I projektet har tester gjorts på de handbrandsläckare som uppfyller normkraven på marknaden. Testerna utfördes under våren på Ågesta övningsfält och personer med

olika grader av nedsatt fysisk funktion fick testa de släckare som finns att tillgå. Resultatet visar bland annat att dessa släckare inte är tillräckligt användarvänliga för målgruppen. Brandskyddsföreningen driver nu projektet vidare bland annat genom att revidera riktlinjerna för hur handbrandsläckare ska utformas.

Vi har gett stöd och vägledning vid larmsamtal

Storstockholms räddningscentral, SSRC, har vid larmsamtal, vid behov, stöttat och väglett enskilda i att vidta åtgärder för att begränsa skadorna vid inträffade olyckor. Efter speciella händelser genomförs återkoppling på plats till drabbade och grannar.

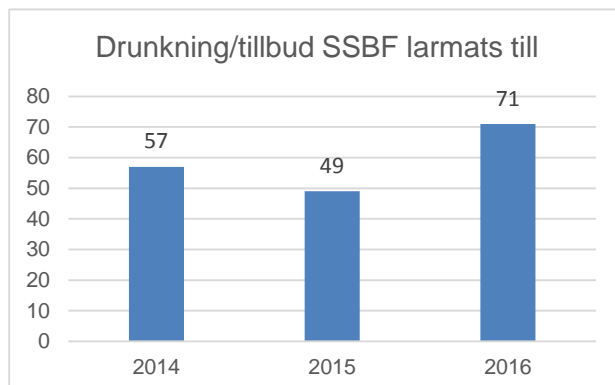
Personalen vid våra brandstationer har genomfört lokala informationsaktiviteter

Räddningsavdelningen har stärkt de enskildas förmåga att hantera risker i samband med studiebesök på stationerna, Öppet Hus, 6-års information då skolbarnen bland annat får lära sig vikten av att ha fungerande brandvarnare hemma, deltagande på mässor och utställningar. Man har också informerat elever och lärare på SFI (Svenska för invandrare) och SPRINT (gymnasieskolor där undervisningen sker på två språk). Hästgårdar och båtklubbar har också haft besök av några av våra enheter.

Kista brandstation har medverkat i projektet Bonnier Hope, ett samverkansprojekt med polisen, Stockholms stad, Fryshuset, Bonnier och Expressen på Kista torg. Vi deltog varje torsdag då vi spelade basket med ungdomarna och fick också en bra och nära dialog med ungdomarna som delade många livsberättelser med vår personal.

Lidingö brandstation har tillsammans med Lidingö stad arbetat med att höja de enskildas förmåga att hantera brand på Storholmen och Duvholmen.

Samtliga brandstationer samverkar regelbundet med sin/sina stadsdelsförvaltningar och kommuner genom möten såsom exempelvis POSOM-grupper, brottsförebyggande råd och trygghetsråd såsom Söderandan och Trygg i Täby. Brännkyrka och Kista brandstationer har sedan länge etablerade kontakter genom brandinstruktörerna. Vissa stationer har veckovisa möten med sin kommun/stadsdel. Några har även veckovisa avstämningar med polisen.

Under 2016 har vi larmats till 71 drunkningstillbud, varav 45 i våra medlemskommuner. 2016 omkom totalt 19 personer och 8 blev svårt skadade, 2015 omkom 15 personer och 5 blev svårt skadade. Resterande fick inga eller lätta skador.

SSBF arbetar förebyggande genom att stationerna besökt badplatser i närområdet och informerat om

badsäkerhet. Inom Stockholms stad har stationerna deltagit i kommunens projekt "Bli vän med vatten" där vi förevisat livräddning och vattenvett.

Vi har erbjudit plats till feriearbetande ungdomar

Brännkyrka brandstation erbjöd inför sommaren plats för feriearbetande ungdomar. Stadsdelen förmedlade fyra ungdomar som arbetade tillsammans med stationens brandinstruktörer.

Ansökningar om tillstånd för brandfarlig och explosiv vara under 2016

Avseende tillståndsgivning enligt lagen om brandfarlig och explosiv vara, LBE, har antalet inkomna ansökningar om tillstånd samt givna tillstånd ökat för brandfarlig vara och minskat för explosiv vara jämfört med 2015. 282 tillstånd avseende brandfarlig vara och 105 tillstånd för explosiv vara har beviljats. Några ansökningar har avvisats pga. bristfälligt underlag

eller makulerats pga. att ansökaren drar tillbaka ärendet. Vi har aktivt arbetat för att verksamheter ansöker om tillstånd för fyrverkerier i god tid så att handläggningstiden kan hållas.

Ny regional föreskrift om utfärdande av tillfälligt eldningsförbud

Under 2016 har vi arbetat tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholms län för att tydliggöra och förändra processen för beslut om tillfälligt eldningsförbud utomhus. Arbetet ledde under slutet av våren fram till ett beslut om en regional (länsövergripande) föreskrift som började tillämpas under sommaren.

Vi erbjuder olika typer av brandskyddsutbildningar

Vi erbjuder våra medlemskommuner (se uppdraget Stärka medlemskommunernas medarbetares förmåga nedan) men även andra företag och organisationer olika typer av brandskyddsutbildningar, bland annat grundläggande brandskydd, heta arbeten, SBA (systematiskt brandskyddsarbete), brandskyddskontrollant och specialutbildningar. Utbildningen genomförs i kundens lokaler eller på våra utbildningsanläggningar Ågesta och Okvista.

Studiebesök på Storstockholms räddningscentral, SSRC

Under året vi tagit emot ett flertal studiebesök på SSRC, bland annat inrikesministern, huvudsekreterare för alarmeringsutredningen, förbundsdirektionen, TIB:ar (tjänsteman i beredskap) i medlemskommunerna, Sjukvårdens larmcentral i Uppsala, Polisregion mitt, Landstinget i Stockholm, JRCC, Länsstyrelsen i Uppsala, Räddningstjänsten Östra Götaland och interna vikarier i SSBF.

Vi har deltagit vid olika evenemang för att kommunicera brandskydd och olycksförebyggande till såväl enskilda som myndigheter

Under 2016 har SSBF deltagit i en mängd externa evenemang och informations-tillfällen, t.ex. Stockholm Pride, Öppet hus, We are Sthlm, brandskyddsinformation för

barn samt seminarier och kontaktmöten i socialt utsatta delar av Stockholm. Tillsammans med övriga räddningstjänster inom räddningsregionen deltog SSBF också med en seminariereserie under Almedalsveckan. Seminarierna går att ta del av via SSBF:s YouTube-kanal.

Året avslutades med en kommunikationskampanj med budskapet ”Rädda julen – släck ljusen!”. Detta i syfte att bidra till att förebygga den stora ökning av ljusrelaterade bränder som vi erfarenhetsmässigt vet sker varje december. Kampanjen utgick från en egenproducerad film, som publicerades i såväl egna som köpta kanaler. Kampanjen har fått mycket stor spridning i sociala medier samt genererat uppmärksamhet även i traditionell massmedia.

✓ **Genomföra kontinuerlig omvärldsbevakning och rapportering inom SSBF, till samverkanspartner och till kommunerna.**

SSRC skapar underlag och rapporterar dagligen till SSBF, medlemskommuner och samverkanspartner omvärldsbevakning avseende inträffade händelser, kommande händelser samt trender och tendenser. Utifrån inträffade händelser och omvärldsbevakning har vi akut, vid cirka 350 händelser under året, underrättat kommunerna, genom TIB (tjänsteman i beredskap) eller motsvarande funktion, om förändringar och trender som kan leda till samhällsstörningar eller som av andra orsaker kan vara en kommunal angelägenhet. Vi har förbättrat stödet till enskilda och myndigheter genom att avlyssna och dra lärdomar från inträffade ärenden. Detta har genomförts vid 75 tillfällen.

SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor

Kunskap om olyckor är en förutsättning för samhällets gemensamma strävan mot ett minskat antal olyckor. SSBF har här en unik erfarenhet och är den aktör som ser olyckorna och har möjlighet att sammanställa och analysera erfarenheter och lärdomar från dem. Flera aktörer i samhället har ansvar och rådighet (samt möjlighet och vilja) att arbeta förebyggande mot olyckor, men inte kunskapen om var eller på vilket sätt olyckorna sker. Genom att utveckla och systematisera uppföljningen av olyckor ska vår erfarenhet och kunskap spridas till kommunala, privata och andra offentliga aktörer.

I verksamhetsplanen för 2016 fastställdes fyra uppdrag med syfte att bidra till att kvalitetsmålet *SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor har en positiv effekt på enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor* uppnås. Nedan följer en kort redogörelse för årets arbete med dessa. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

✓ **Stärka medlemskommunernas personals förmåga att hantera risker och skydda sig mot bränder.**

Medlemskommunerna beställde inför 2016 totalt 70 brandskyddsutbildningar, samtliga dessa är genomförda och därutöver ytterligare 15 som efterfrågats under året. Vi har även genomfört 150 externa utbildningar exempelvis heta arbeten, kontrollantutbildning och utrymningsövningar, som även medlemskommunerna nyttjar. Medlemskommunernas personal svarar på en enkät efter utbildningen och resultatet visar en hög grad av nöjdhet med utbildningen, 3,8 på en skala 1–4.

I huvudsak stödjer vi våra medlemskommuner med sakkunskap om brandskydd och insatsmöjligheter på olika sätt, bland annat genom samverkan, rådgivning och remissvar. Enheten ledning har genom dagliga rapporter och vid cirka 350 akuta underrättelser gett stöd och vägledning till kommunerna om hur de förebygger och hanterar olyckor.

Utifrån den flyktingström som påverkat vårt område har vi gjort besök på flyktingförläggningar där man informerat personalen på plats. Vi har också i samband med skolbesök informerat vaktmästare och nyckelpersoner i skolan.

Exempel på stöd till kommunen i det brandförebyggande arbetet

I samverkansmodellprojektet i Värmdö kommun har SSBF:s brandinspektör, i vissa fall tillsammans med lokal enhetschef, upprättat kontakter med i stort sett alla aktörer i kommunal regi med någon form av brandskyddsansvar. Arbetet har genomförts genom personliga informations- och utbildningsträffar i kontorsmiljö men också genom att få följa med vid tillsynsbesök. Projektet har rönt stor uppskattning hos alla berörda och har bland annat resulterat i följande:

- Ett arbete har genomförts för att säkerställa att samtliga av kommunens fastigheter har relevanta underlag för att bedriva ett SBA. Ett webbaserat system för systematiskt brandskyddsarbete (SBA) har driftsatts.
- Det finns nu korrekta drift/underhållsavtal för samtliga kommunala automatiska brandlarms- och sprinkleranläggningar.
- Kommunens biståndshandläggare har fått information om brandtekniska förebyggande åtgärder som kan erbjudas när man identifierar ett riskbeteende hos den enskilde.
- Ett nära samarbete med kommunens alkoholhandläggare är etablerat vilket resulterat i att ansökningshandlingarna är förändrade i syfte att fånga upp de verksamheter som hanterar gasol i verksamheten utan att SSBF har kännedom om det. Alkoholhandläggarna har lagt till detta som en kontrollpunkt vid sina tillsyner.

- Ett större samarbete med kommunens miljöinspektörer är uppstartat. Inom Värmdö finns vattenskyddsområden där händelse med risk för miljöpåverkan kan generera stora skador på bland annat grundvattnet. Ett mötesprogram är uppstartat för att gemensamt med SSBF, polisen och kommunen finna samverkansformer som säkerställer att rutiner enligt checklista startar vid händelse.
- SSBF får nu löpande en kopia av de slutbesked som omfattar nytillkomna rökkanaler och eldstäder från bygg- och miljöavdelningen som vidarebefordras till de entreprenörer som utför sotning och brandskyddskontroll inom Värmdö.
- I samarbete med kommunens väggenjör har gemensamma riktlinjer dragits för att säkerställa att distrikt Värmdö har kännedom om de förändringar som uppstår i vägnätet och som kan utgöra hinder för framkomlighet vid uttryckning.
- Ett antal möten med byggnadsnämnden har genomförts där SSBF utgjort rådgivare och remissinstans. Under hösten har ett antal fasta dagar fastställts där distrikt Värmdö förstärkts med närvaro av brandingenjörskompetens.

✓ **Utveckla samtliga medarbetares förmåga och kunskap att vid kontakt med enskilda och myndigheter ge råd och stöd för att minska olyckor.**

Som en del av det tidigare nämnda pilotprojektet på Värmdö har brandinspektören genomfört steg 1 i en 2-stegsutbildning för den uttryckande personalen. Målet är att skiftlagen ska kunna genomföra platsbesök på olika typer av anläggningar/ verksamheter i syfte att stödja de ansvariga i arbetet med att förebygga bränder och olyckor.

På Kista brandstation har ett liknande arbete påbörjats. Syftet är att den uttryckande personalen ska kunna inventera och kontrollera underjordiska garage i flerfamiljsfastigheter. Det kommer även under 2017 att genomföras en webbaserad utbildning i byggnadstekniskt brandskydd för operativ personal.

Storstockholms räddningscentral har förbättrat stödet till enskilda och myndigheter genom att följa upp och analysera inspelade 112-samtal och dra lärdomar från inträffade ärenden.

Under sommaren genomförde en brandingenjörsstuderande ett projekt som handlade om att försöka utreda hur polis och åklagarmyndigheten nyttjar våra sakkunnig-utlåtanden samt vilka eventuella domslut dessa ärenden resulterar i. Arbetet visade att sakkunnigutlåtanden används och kan ha stor betydelse i enskilda fall, men att det är svårt att generellt visa på hur stor vikt de har.

✓ **SSBF:s arbete med riskhantering inom samhällsbyggnadsområdet ska inriktas mot projektens inledande skede.**

Under året har vi aktivt arbetat med riskhantering i fysisk planering och stöttat våra medlemskommuner i olika omfattning. Vi har även deltagit i byggärenden som vi blir inbjudna att delta i, vilket är betydligt färre än motsvarande mängd för den fysiska planeringen. Under 2016 har vi deltagit i 256 planärenden, 166 byggärenden och 88 andra ärenden inom samhällsbyggnadsområdet. Drygt 62 procent rör ärenden i Stockholms stad, övriga medlemskommuner fördelas mellan som lägst i Lidingö med 1,5 procent och 7,6 procent i Täby.

Exempel på ärenden som under året varit aktuella är utbyggnaden av nya tunnelbanan, utbyggnaden av nya Slussen, Hagastaden som växer ovan Norra Länkens tunnlar samt överdäckningen av Mäljarbanan genom centrala Sundbyberg. De två enskilda ärenden som tagit mest tid är utbyggnaden av tunnelbanan (FUT) samt utbyggnaden av Mäljarbanan, sträckan genom Sundbyberg centrum.

Ett uppmärksammat byggärende i Vallentuna kommun under våren har resulterat i att SSBF har implementerat ett höjdfordon på Vallentuna brandstation. Denna funktion kommer utgöra alternativ utrymningsväg till några byggnader. Vallentuna har meddelat att flera liknande lösningar kommer att projekteras och byggas i framtiden.

Samhällsbyggnadsenheten har genomfört utbildning för Stockholms stads bygglovs-handläggare och byggnadsinspektörer i hur vi ser på brand- och utrymningssäkerhet vid ombyggnation och inredning av vindar. Detta efter att det under 2015 inkom flera frågor gällande brand- och utrymningssäkerhet kring dessa byggnationer.

✓ **Stärka de enskildas förmåga att hantera olyckor genom att säkerställa funktionen av VMA (viktigt meddelande till allmänheten).**

Under året har service och underhåll av utomhusvarningssystemet M95 genomförts på anläggningar som finns inom SSBF:s medlemskommuner. Totalt finns 400 anläggningar. Utöver det löpande underhållsarbetet har också arbete med att ersätta det nuvarande analoga systemet med Rakel fortsatt tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. 204 anläggningar är servade, 50 anläggningar reparerade, 6 anläggningar utbytta mot elektroniska och 240 anläggningar uppdaterade till Rakel.

SSBF ska utveckla förmågan att analysera och lära av inträffade händelser

I verksamhetsplanen för 2016 finns två uppdrag som syftar till att bidra till att utvecklingsmålet *SSBF ska utveckla förmågan att analysera och lära av inträffade händelser* uppnås. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

Ta fram och implementera en systematisk process avseende uppföljning och lärande.

Arbetet med att ta fram en strategi för erfarenhetsåterföring efter insats är slutförd. Syftet med strategin är:

- När, av vem, vilken omfattning och varför en olycksutredning ska genomföras.
- Hur lärdomar från insatsrapport/händelserapport och olycksutredningar ska följas upp.

Fyra diskussionsmöten genomfördes under våren och resulterade i ny nivåindelning av olycksutredningar samt uppdaterade mallar. Därefter har flera olycksutredningar genomförts utifrån den nya nivåindelningen.

Medverka i forskningsstudier kopplade till områdena bostadsbränder, skolbränder och anlagda bränder i syfte att öka kunskapen om bakomliggande faktorer.

Brand i bostad är en relativt vanlig insats, under 2016 har SSBF larmats till 595 bostadsbränder. Merparten av inträffade dödsbränder sker i bostadsmiljö och det är framförallt människor med begränsad förmåga att själva hantera sin risk som är överrepresenterade i statistiken.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) driver tre olika forskningsprojekt för att minska antalet omkomna och skadade i bränder. SSBF deltar i den övergripande referensgruppen för dessa tre forskningsprojekt. Dessutom medverkar vi i arbetsgruppen för "bostadsbränder i storstadsområden".

Projektet "bostadsbränder i storstadsområden" ska ge svar på varför förekomsten av bränder ser olika ut i Sveriges tre storstadsområden, varför det finns skillnader mellan bostadsområden och hur individuella förutsättningar och sociala/fysiska miljöer påverkar brandsäkerheten.

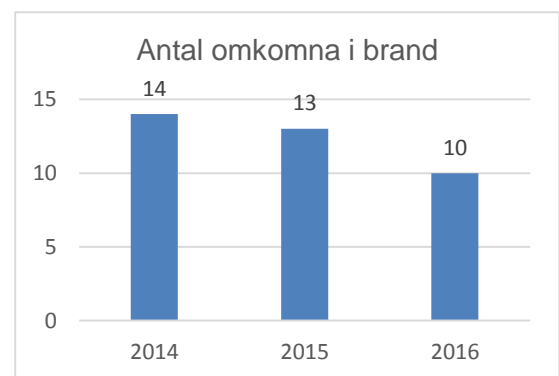
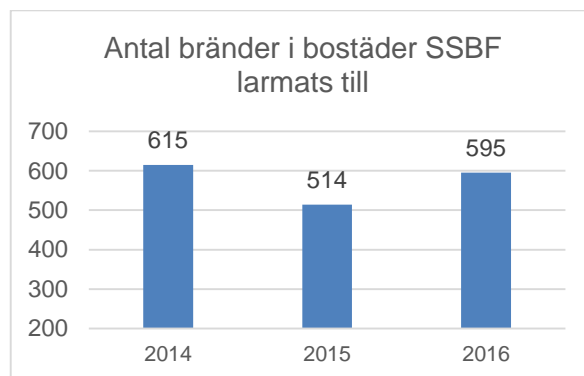
Vi har under hösten 2016 medverkat i Brandforsk:s seminarium: "Vad vet vi om bostads- och dödsbränder?" Vid seminariet redovisades delresultat från de tre forskningsprojekten.

- Analys av brandsäkerhetens fysiska bestämningsfaktorer och tekniska åtgärder som stöd till nollvisionen.
- Mot en evidensbaserad nollvision kring bostadsbränder
- Bostadsbränder i storstadsområden – rumsliga skillnader och brandsäkerhetsarbete i den socialt fragmenterade staden.

Information från forskningsprojekten kan komma att hjälpa SSBF framöver att utveckla sitt olycksförebyggande arbete mot bostadsbränder.

Bränder i bostäder under 2016

Under 2016 har SSBF larmats till 595 bränder i bostad vilket är en ökning med 81 stycken jämfört med samma period förra året. Antalet omkomna i brand har minskat med tre jämfört med förra året, från 13 till 10.

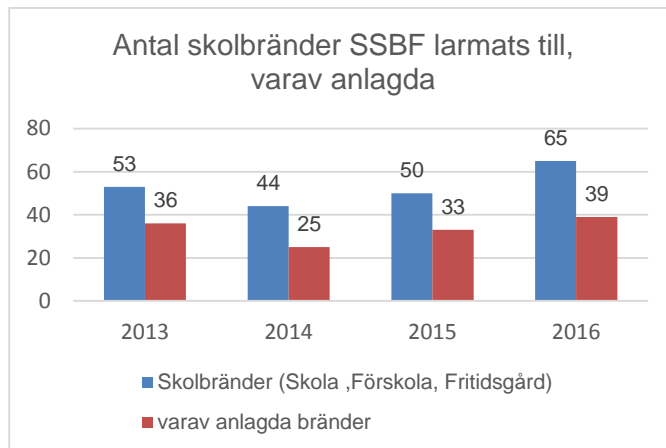

Vanligaste brandorsaken vid bränder i bostäder dit Storstockholms brandförsvär har blivit larmade under 2016 är spis och/eller matlagingsrelaterat, 30 procent. Den näst vanligaste brandorsaken är tekniskt fel, 14 procent.

Bränderna där personer har omkommit har vid nio tillfällen inträffat i flerbostadshus och vid ett tillfälle inom äldreomsorg. Vid två av dessa dog personen innan brandtillfället. Hälften av bränderna har startat i sovrummet/sovsalen. Brandorsakerna har skiftat, hälften är okända och vid de övriga har den troliga brandorsaken varit värmeöverföring, anlagd med uppsåt, levande ljus och rökning.

Utöver de personer som omkommit har 22 personer skadats svårt vid brand i byggnad och 132 skadats lindrigt. Glömd spis, rökning och anlagd med uppsåt är de vanligaste brandorsakerna vid personskador.

Bränder i skola, förskola och fritidsgård under 2016

Antalet skolbränder och antalet anlagda skolbränder SSBF larmats till har ökat jämfört med de senaste åren. 52 bränder har inträffat i skola varav 34 varit anlagda.

10 bränder avser förskola, varav 4 varit anlagda. 3 avser fritidsgård varav 1 anlagd brand.

De flesta bränder i skolor/ förskolor, 31 procent, startade på

byggnadens utsida. På skolor är det näst vanligast, 26 procent, att branden startar på toaletten. Bränderna har till stor del, 84 procent, begränsats till startföremålet eller startutrymmet men på Gubbängsskolan, Konsthögskolan, förskolan Pärlan och Farstaängsskolan har det blivit omfattande egendomsskador. Tre av dessa bränder startade på utsidan av byggnaden och orsaken är okänd eller troligen anlagd med uppsåt.

Ett takfotslarm på byggnaden skulle ha kunnat ge en tidig upptäckt och begränsat brandskadan för de bränder som startat på utsidan.

Förebyggande arbete avseende brand i skola

Vi har haft förhöjda larmplaner på skolor i samband med skollov och har informerat medborgare, våra medlemskommuner och media med daglig kommunikation om förebyggande åtgärder. Vid akuta ärenden där misstanke om anlagd brand föreligger meddelas respektive kommun för information och diskussion om lämplig åtgärd. Brandinstruktörerna genomför utbildningsinsatser på de skolor som drabbas.

Ett exempel på förebyggande arbete är Lidingö station som genomförde samtal med eleverna på en skola om konsekvenser av brand efter att kommunen informerat om att det förekom lek med brandsläckare, eldning på skolgård m.m. på skolan.

Olycksutredning efter skolbrand har lett till förbättrat byggnadstekniskt brandskydd vid uppförande av skolbarack

Efter en brand i en skola i Stockholm gjordes en avgränsad utredning av vad som hänt och varför. Branden, som var svårsläckt, drabbade en skolbarack som var under uppförande och tog räddningstjänsten i anspråk under mer än 11 timmar. Rapporten, inklusive förslag till åtgärder, presenterades snabbt för byggnadsägaren SISAB som omgående vidtog de förändringar utredaren föreslagit i rapporten.

Idag uppförs alla skolbaracker av den typen i enlighet med helt nya anvisningar. SISAB har också använt rapporten som underlag vid föreläsningar vid konferens för Länsförsäkringar AB:s riskingenjörer i syfte att klargöra det olämpliga i att utforma byggnaderna på det "tidigare" sättet.

Utförande innan utredning, 26/8

Baracklänga i två plan med 3 baracker i bredd. Den understa baracken på träplintar cirka 3 dm ovan mark. Marken täckt med lätt antändbar plast som fuktspärr.

Ovanliggande barack placerad cirka 3 dm ovanför den undre och med öppen glipa. Cirka 1–2 dm breda tomma mellanrum mellan barackerna i sidled. Ej avskilt/skyddat från brand underifrån.

Utförande efter utredning, 26/11

Baracklänga i två plan med 3 baracker i bredd. Den understa baracken på träplintar cirka 3 dm ovan mark. Marken täckt med obrännbar fuktspärr. Utrymmet under baracken skyddat/täckt med obrännbar beklädnad.

Ovanliggande barack placerad cirka 3 dm ovanför den undre och med "glipan" täckt med obrännbar beklädnad. Mellanrummet

mellan barackerna i sidled (det dolda utrymmet) skyddat/avskilt från brand underifrån.

SSBF ska utveckla sättet på vilket det egna arbetet med att förebygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas

I verksamhetsplanen för 2016 finns fyra uppdrag som syftar till att bidra till att utvecklingsmålet *SSBF ska utveckla sättet på vilket det egna arbetet med att förebygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas* uppnås. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

✓ **Ta fram ett riskhanteringskoncept.**

Under året har vi tagit fram ett riskhanteringskoncept. Konceptet har en tydlig koppling till vårt handlingsprogram där ett av våra utvecklingsmål säger att vi ska utveckla hur vårt förebyggandearbete styrs, inriktas och utvärderas. Arbetet är dokumenterat i en rapport med två delar, del 1, grunden för vår olycksförebyggande verksamhet och del 2, inriktning av vårt olycksförebyggande arbete.

Frågeställningarna i konceptet är:

1. Vad styr räddningstjänstens förebyggande arbete?
2. Vilka olycksrisker ska vi arbeta förebyggande mot?
3. Vilka arbetsmetoder ska vi använda och hur ska de utformas för att ge störst effekt?

Representanter från hela SSBF har varit delaktiga i framtagandet av konceptet. Bland annat har tio workshoppar genomförts kring hur SSBF:s olycksförebyggande arbete bör ordnas för att ge så stor effekt till våra medborgare som möjligt. Samtliga brandinspektörers och brandingenjörers idéer om det olycksförebyggande arbetet har tagits tillvara. Studiebesök för att se hur andra räddningstjänster arbetar förebyggande har genomförts i bland annat Oslo, London och Helsingfors. Det finns flera intressanta erfarenheter och arbetsätt som vi tagit med oss och som närmare beskrivs i konceptet. I verksamhetsplanen för 2017 kommer vi arbeta med sex av utvecklingspaketen från riskhanteringskonceptet samt med en strategi för genomförandet av samtliga utvecklingspaket.

✓ **Implementera ny händelserapport för dokumentation efter insats och säkerställ att innehållet är uppföljningsbart.**

Utifrån en översyn som MSB genomförde under 2015 har namnbyte skett från insatsrapport till händelserapport och räddningstjänsterna har under 2016 kunnat införa den nya händelserapporten. I en händelserapport ska bland annat en olyckas orsaker och förlopp samt räddningsinsatsens genomförande dokumenteras. Utbildning för den nya händelserapporten har genomförts under 2016 i väntan på införandet av en ny personalmodul (P3) i verksamhetssystemet, vilket varit en förutsättning för driftsättande. Personalmodulen kommer, förutom information till händelserapporten, att ge bättre stöd och översikt rörande personalplanering. På sikt

förväntas även ett utökat stöd gentemot lönerapportering, vilket länge varit efterfrågat. Den 23 december driftsattes både personalmodulen och den nya händelserapporten.

✓ **Ta fram ett dokument som tydliggör och omfattar ansvar, utbildning, uppföljning m.m. som beslutas i enlighet med räddningstjänstkonceptet.**

Dokument har tagits fram efter faktainsamling och analys. Arbetet fortsätter under 2017.

✓ **Genomföra ett pilotprojekt kring förbättrad rapportering.**

Pilotprojektet startade med en dokumentation av behovet av en fungerande rapportering efter insats. Arbetet har genomförts tillsammans med de yttre befälen inom SSBF samt att programmet Visto har använts för att visualisera vilka förmågor vi behöver. Under december har verksamhetssystemet uppdaterats och samtidigt bytt namn från insatsrapport till händelserapport.

För att förbättra kvaliteten på rapporteringen har ett utbildningsmaterial tagits fram och samtliga operativa befäl har fått utbildning. I utbildningen har information ingått om vad som är viktigt att skriva i rapporten och varför. Med en dokumentation som är byggd på lika bedömningsgrunder kommer möjligheten att analysera och lära av inträffade händelser att öka.

Statistik från insatsrapporterna har under hösten presenterats som Youtubeklipp som lagts ut på SSBF:s interna Youtubekanal. Samtliga medarbetare kan genom länkar på intranätet se SSBF:s räddningsinsatser och andra uppdrag under en viss period.

3 SSBF är förberett att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka

SSBF:s räddningsinsatser genomförs av de operativa resurserna och av ledningsresurser som är fördelade inom SSBF:s geografiska område. Räddningsinsatserna ska vara snabba, effektiva och säkra för att begränsa skador på människor, egendom och miljö.

Förberedelse av räddningsinsats sker genom utbildning, övning, fordons- och materielunderhåll samt kompetensutveckling. Orienteringar, dvs. platsbesök där brandstyrkorna bekantar sig med den närmaste omgivningen för att underlätta räddningsinsats, och metodutveckling är andra viktiga delar inför en kommande räddningsinsats.

För att möta de drabbades och samhällets totala behov vid en olycka finns det i de allra flesta fall behov av samverkan. Förutom samverkan med andra räddningstjänster i regionen sker ett nära samarbete med polis och ambulanssjukvården vid många olyckor. Samverkan sker i flera fall utifrån upprättade avtal där SSBF biträder med kunskap, utrustning och personella resurser. Vissa avtal innebär regelbundna och frekventa insatser såsom avtalet med Stockholms läns landsting kring hjärtstopplarm. Andra avtal innebär få operativa insatser men kräver däremot utbildning, övningar, teknisk utrustning m.m. för att ha beredskap inför en eventuell insats.

Räddningstjänstverksamhet ska planeras och organiseras så att det går att påbörja räddningsinsatserna inom godtagbar tid och genomföra dem på ett effektivt sätt. För den som ringer ett 112-samtal är tiden till att hjälp anländer av stor betydelse. Tiden från att ett nödsamtal tas emot till att räddningstjänstresurser är på plats kallas för *responstid*. För att bedöma hur snabba vi är följer vi upp responstiden, eftersom den är uppföljningsbar och relevant för de enskilda.

Det är av stor vikt för invånarna att räddningsinsatser är effektiva, i synnerhet för de som drabbas av olyckor. Lagen anger effektiva räddningsinsatser som ett nationellt mål. Vad som är att betrakta som en effektiv räddningsinsats anges dock inte. Vi ser att effektivitet i detta sammanhang är ett mångfacetterat begrepp och har valt att definiera den i tre delar: vår kapacitet, vår noggrannhet och vår robusthet.

Kapacitet innebär att vi, med egna resurser och förmågor samt i samverkan med andra, ska kunna genomföra

- flera samtidigt räddningsinsatser mot vanliga olyckor
- en mycket omfattande räddningsinsats mot stora olyckor.

Målen för SSBF:s räddningstjänstverksamhet är att

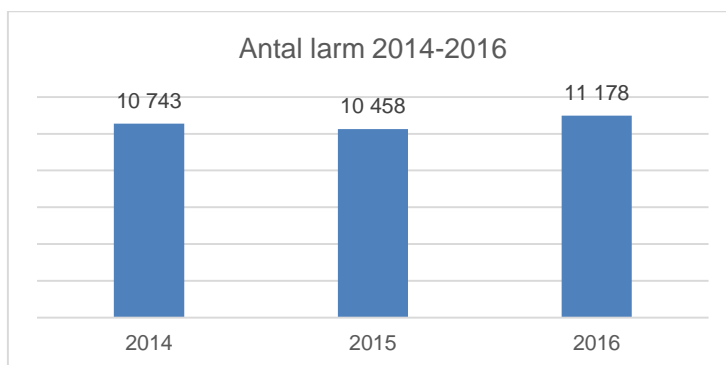
- hjälpen till de enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka
- hjälpen till de enskilda vid räddningsinsats har god kapacitet, noggrannhet och robusthet. SSBF:s räddningstjänstverksamhet ska utveckla
- förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer
- samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationella som internationella.

Genom att analysera riskerna för olyckor ska SSBF anpassa kapacitetsbehovet på både kort och lång sikt.

Noggrannhet innebär att vi efter en avslutad räddningsinsats inte ska behöva återvända till samma plats och olycka för ny räddningsinsats.

Robusthet innebär att vi ska ha god förmåga att motstå störningar och upprätthålla räddningstjänstverksamheten.

Antal händelser SSBF larmats till

Under 2016 har SSBF larmats vid 11 178 tillfällen vilket är en ökning med nästan 7 procent jämfört med 2015. Andelen onödiga automatlarm utgör drygt 32 procent av larmen.

SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka

I verksamhetsplanen för 2016 finns nio uppdrag som syftar till att bidra till att kvalitetsmålet *SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt* uppnås. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

Planera och genomföra larmhantering så att medianen av larmhanteringstiden understiger 60 sekunder vid prioriterade larm.

Enhet SSRC (Storstockholms räddningscentral) har följt upp larmhanteringstiderna varje månad för SSRC totalt respektive för varje samverkanspartner enskilt. Vi har också följt upp larmhanteringstiden varje tertiäl för varje enskild medarbetare. Medianen för larmhanteringen vid prioriterade larm understiger 60 sek.

✓ **Planera och genomföra larmhantering så att andelen förlarm uppgår till minst 30 procent vid prioriterade larm.**

Förlarm används innan det finns fullständig information om en olycka i syfte att förbereda eventuellt berörda styrkor på en insats. Enhet SSRC har följt upp andelen förlarm varje månad för SSRC totalt respektive för varje samverkanspartner enskilt. Vi har också följt upp andelen förlarm varje tertiäl för varje enskild medarbetare. Andelen förlarm vid prioriterade larm överstiger 30 procent.

✓ **Planera och genomföra räddningsinsatser så att anspänningstiden understiger 90 sekunder.**

Inom räddningsavdelningen pågår arbete med att hålla ned anspänningstiderna. Anspänningstid avser tiden från att stationen fått larmet till att första fordon lämnar stationen. Detta sker med hjälp av att man planerar för övning och utbildning för att tiderna ska följas. Ett system har testats under året som innebär att en röst räknar upp tiden 30-60-90 sekunder vid larm i högtalarsystemet. Vi har påbörjat planeringen för att installera systemet. Det har dock uppdragats så kallade buggar i rapporteringssystemet som gör att uppföljningen av anspänningstiden inte varit pålitlig.

✓ **Genomföra kvalitetsutveckling tillsammans med samverkanspartner utifrån samarbetsavtal som reglerar larm och ledning.**

Enhet SSRC ansvarar för alarmering och ledning av räddningsresurser inom Storstockholms brandförsvär (SSBF) samt genom avtal för Räddningstjänsten Gotland, Räddningstjänsten Norrtälje, Uppsala brandförsvär, Räddningstjänsten Enköping-Håbo, Brandkåren Attunda och Räddningstjänsten Sala-Heby.

Under året har vi genomfört kvalitetsutvecklingsmöten med samtliga samverkanspartner enskilt och även ett med alla samverkanspartner samlade. Vi följer även upp och vidtar åtgärder från inkomna avvikelser och erfarenheter från utredningar åt respektive samverkanspartner. Alla samverkanspartner har i stort varit väldigt nöjda med SSRC:s kvalitet på larm och ledning.

Kvalitetsuppföljnings-/utvecklingsmöten har även genomförts under året med andra samverkande organisationer, exempelvis SOS Alarm, Sjukvårdens larmcentral, Sjöräddningssällskapet, Storstädernas räddningscentraler och Verkställande forum för Ledningscentraler inom A/B län samt inom C/U län.

Ett nytt avvikelshanteringssystem har utvecklats och implementerats för SSRC:s verksamhet. Alla avvikelser i systemet hanteras och åtgärdas. Samtliga samverkanspartner registrerar i systemet.

✓ **Planera och genomför utbildning och övning för operativ personal, både lagstadgad och övrig.**

Vi har planerat och genomfört utbildning och övning för ledningsnivåerna L1, L2, L3 och L4. Exempelvis för L1: arbetssätt i SSRC och samband, insatsutvärdering, dokumentation, skumhantering, motorsåg, soteld och arbetsledning vid insats, för L2 och L3: insatsåterkoppling, farliga ämnen, komplexa miljöer, samverkan vid sjöhändelse och social oro och för L4: stabsövning med räddningschef i beredskap, LSO, elsäkerhet samt rutiner och arbetssätt i SSRC.

En långsiktig utbildningsplan för enhet SSRC har tagits fram under året och kommer att vidareutvecklas under 2017. Ledningsoperatörerna har genomgått kontinuerlig fortbildning i enlighet med det uppdaterade arbetssättet. Stor vikt har också lagts vid utbildning och introduktion av våra tio nya ledningsoperatörer. Enheten SSRC har påbörjat en utbildningssatsning mot att höja kompetensnivån på ledningsoperatörer till räddningsledare A. Målet har dock inte gått att nå då Myndigheten för samhällsskydd och beredskap inte har kunnat tillhandahålla utbildningsplatser. Utbildningsgruppen inom enhet ledning har deltagit i planeringen av flera tillämpnings-/samverkansövningar och befälsutbildningsdagar.

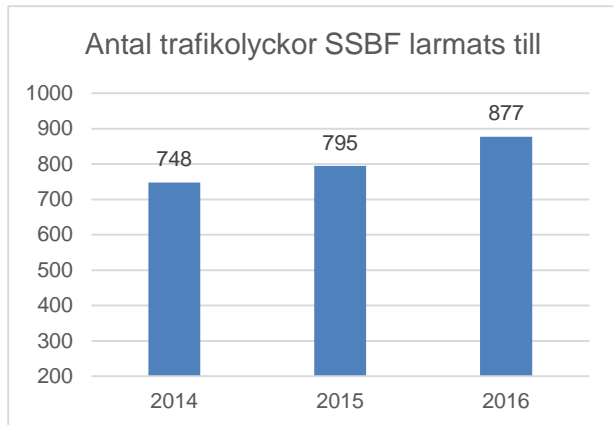
För brandmännen på stationerna har all planerad och lagstadgad övning genomförts. Många av övningarna har genomförts på våra utbildningsanläggningar där noggrann planering har legat till grund för genomförandet. Under året har exempelvis rökdykarövningar, övning i motorsåg och momentövningar i dörrforcering genomförts för samtliga stationer. Ett annat exempel är de åtta insatsövningar som genomfördes i november med två stationer vars syfte var att kvalitetssäkra och mäta kompetensen på de olika arbetsmomenten soteld, utskjutsstege, arbete på tak, håltagning samt vilka taktiska val befälet på plats gör.

Orienteringsövningar i stora komplexa centrumanläggningar, orienteringar i undermarksanläggningar, orienteringar i höga byggnader över 16 våningar, aktiva orienteringar i skolor och bostadsområden är andra exempel på övningar som genomförts.

Under våren genomfördes en utbildning i elsäkerhet tillsammans med SL för ledningspersonal (L1-L3) vid tio tillfällen. 120 medarbetare deltog.

Farsta har haft en representant på en kurs i hur vi ska hantera bilbränder och tankstationer med vätgas som drivmedel. Kursen genomfördes som ett projekt tillsammans med Ulster University och ett gasföretag i Frankrike. På kursen deltog brandbefäl ifrån Sverige, Polen, England, Frankrike, Italien, Spanien samt USA. Projektet ska utmynna i en utbildning för brandmän samt förebyggande ("fire protection") för projektering av nya tankstationer etc.

Utbildning i agerande vid trafikolyckor

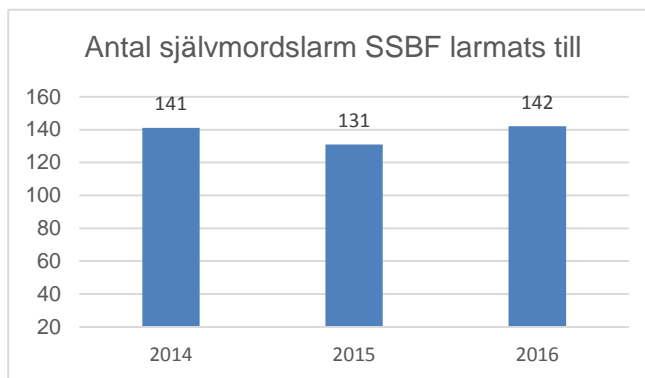

SSBF larmas till allt fler trafikolyckor. Arbetet med säkerheten vid dessa insatser är mycket viktigt. Under våren genomfördes utbildning i agerande vid trafikolyckor i samband med stationsövningar.

Övningar där två stationer deltagit har också genomförts, där man gjort bedömningar kring taktik, uppställning och akut omhändertagande.

Insatsövning i trafikolycka har genomförts vid ett flertal tillfällen på Okvista övningsanläggning. Det har mynnat ut i förslag på vad vi kan ändra på för att utveckla vår förmåga och säkerhet vid den typen av händelse.

✓ Genomföra utbildning i suicidprevention för utrycknings- och ledningspersonal.

SSBF har tagit fram en interaktiv utbildning i bemötande av självmordsnära person. Utbildningen vänder sig till räddningstjänstpersonal men är allmängiltig för hur man bemöter en människa i kris. Utbildningen är uppbyggd i fyra delar: fakta, före insats, under insats och efter insats. Utbildningen kan göras på individnivå eller i grupp.

Utbildningen är kvalitetssäkrad av professionell expertis och i samverkan med Karolinska Institutet/Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP), Riksförbundet för Suicid Prevention och Efterlevandes Stöd (SPES), Norra Stockholms psykiatri och Polismyndigheten i Stockholm. Samtlig lednings- och utryckningspersonal har genomfört utbildningen i suicidprevention under 2016.

✓ Påbörja systemintegrering av SOS rapporteringssystem med SSBF:s system Daedalos (Ikaros) för att enkelt kunna redovisa uppsatta tidsmål.

I samband med uppgradering av en ny version av systemet Ikaros den 15 mars skedde en systemintegrering med SOS rapporteringssystem. Detta ger oss möjlighet att framöver på ett enklare och säkrare sätt kunna redovisa uppsatta tidsmål.

✓ **Planera för räddningsinsats och övning på objekt i enlighet med SEVESO-lagstiftningen högre klassificering.**

SEVESO-lagstiftningen avser åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. En vägledning för övningsplanering har tagits fram som avser farlig verksamhet. Vi har även tagit fram ett förslag till inriktning av övningsverksamheten för farlig verksamhet samt SEVESO-verksamheter. Övningsplanering för 2017–2018 har påbörjats.

Stationerna har under året genomfört inventering av SEVESO-anläggning inom sitt geografiska område. De enheter som har objekt enligt SEVESO-lagstiftningen har orienterat på dessa objekt.

Tillsynsverksamheten riktad mot verksamheter som klassats som farliga verksamheter och skyldigheter enligt LSO 2:4§ har fortsatt under 2016 efter den plan som fastlades 2015. Flertalet verksamheter saknar en komplett eller uppdaterad riskanalys för verksamheten. SSBF ska tillsammans med SEVESO-verksamheterna ta fram planer för räddningsinsatser. En metod är att genomföra övningar och scenariospel utifrån den riskanalys som verksamheterna tar fram och som vi granskar. Förmågebeskrivning och övningsplanering tas fram i samverkan med Räddningsavdelningen och Ledning och samverkan. Detta är en del av tillsynen, vilken har påbörjats för flertalet verksamheter inom SSBF:s geografiska verksamhetsområde.

→ **Ta fram framkörningskort lokalt på respektive brandstationsenhet.**

Stationsenheternas arbete med att ta fram framkörningskort sker än så länge analogt. I början av 2016 fattades beslut om utveckling av det digitala stödet Helios och att framkörningskort ska kunna skapas där som en del av ledningsstödet. Under hösten har ett projekt startat med en ny resurs för att utveckla Helios. Under våren 2017 förväntas de första digitala framkörningskorterna skapas.

SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet

I verksamhetsplanen för 2016 finns sex uppdrag som syftar till att bidra till att kvalitetsmålet *SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet* uppnås. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

Utveckla formering av beredskapsresurserna i enlighet med räddningstjänstkonceptet.

Arbetet med den inledande studien av SSBF:s leverans av räddningstjänst har slutförts. Ramavtal med leverantör av simuleringstjänster är tecknat i syfte att fortsätta studierna och undersöka nya lösningar. Modellen är uppdaterad med data från 2015 och 2016. Uppdragsbeskrivning för fortsatt arbete har upprättats.

Utredning och analys av enheterna Johannes och täckstyrkan har genomförts för en flexibel och robust insatsorganisation

En utredning och analys av räddningsresursernas placering i Stockholms city har genomförts och är en del i arbetet med att långsiktigt utveckla SSBF i enlighet med handlingsprogrammet 2016–2019 och i linje med vårt räddningstjänstkoncept. Syftet med förändringarna är att göra insatsorganisationen mer flexibel och robust och att öka den faktiska insatsförmågan. Utredningen av enheterna Johannes och täckstyrkan är genomförd och beslut har fattats om att flytta JO-styrkan och utveckla täckstyrkan till två taktiska enheter.

Den gemensamma utryckningsstyrkan på Östermalm kommer att omfatta 2+8 brandmän och ha en rad förmågor såsom höjdfordon, liten stegenhet, räddningsbåt, enhet med skärsläckare, enheter med CAFS, ett skumsläckningssystem och SMC, storskalig släckutrustning. Det stärker vår insatsförmåga att åter kunna tillföra en skärsläckare i innerstaden för att i tidigare skede kunna påbörja en brandgaskylning.

De två taktiska enheterna är placerade på Brännkyrkas och Solnas brandstationer. Dessa kommer i huvudsak ersätta ordinarie släckenheter vid övningar och utbildningar. Förändringen kommer även stärka vår operativa förmåga genom två släckenheter under dagtid som bidrar till en högre slagkraft vid stora insatser.

Utredning om våra specialresursers placering i regionen

Ett arbete har påbörjats utifrån räddningstjänstkonceptet och Operational Research in Health Limiteds (ORH) rapport att se över möjligheten att sprida våra specialresurser utifrån ett gynnsamt läge. I detta arbete kommer vi samverka med andra räddningstjänstförbund för att få en optimal placering av våra resurser. Förberedande arbete

inför kommande översyn 2017 av SSBF:s externt avtalade specialfunktioner har genomförts.

✓ **Upprätta en krishanteringsplan.**

Ett omfattande arbete i syfte att stärka det systematiska säkerhetsarbetet inom SSBF har pågått under 2016. En övergripande policy för säkerhet är fastställd och roller samt ansvar kopplat till det systematiska säkerhetsarbetet har definierats. Ett arbete med en riktlinje för säkerhet är påbörjat.

Krisledning

Under hösten inleddes arbetet med framtagandet av en krishanteringsplan. Första utkastet ska ligga till grund för en utbildning/övning där ledningsgruppen övas i förmågan att hantera kriser och svåra påfrestningar. En krisledningsutbildning och en krisledningsövning för SSBF:s ledningsgrupp avseende risk-, kris- och kontinuitetshantering har genomförts.

Riskinventering

En gemensam utbildning/workshop i systematiskt säkerhetsarbete genomfördes under hösten med ledningsgruppen, säkerhetsrådet och enhetschefer i syfte att identifiera vad som är skyddsvårt i organisationen, ta fram en kriteriemodell och påbörja en riskinventering. Säkerhetschef och säkerhetsamordnare har haft dialog med alla enhetschefer avseende vikten av ett systematiskt säkerhetsarbete.

En inventering av inbrottsskyddet på SSBF:s anläggningar har genomförts och beslut har därefter fattats om ett grundskydd på samtliga anläggningar avseende områdes- skydd, mekaniskt inbrottsskydd samt larm och bevakning. Arbetet med att förstärka inbrottsskyddet på samtliga anläggningar har påbörjats under 2016 och kommer att slutföras 2017. En uppdatering av gällande försäkringsskydd har genomförts samt förberedelser för upphandling av försäkringsmäklare.

System för incidentrapportering

Under våren startade ett samarbete med AFA försäkringar för att använda RIA-systemet för incidentrapportering kopplat till säkerhet. Ett pilotprojekt har inletts med tre brandstationer samt IT för att bygga upp systemet.

✓ **Fortsatt utveckling av regional samverkan.**

Vi har deltagit i aktiviteter inom Samverkan Stockholmsregionen

SSBF deltar i pågående aktiviteter inom Samverkan Stockholmsregionen (SSR). Vi deltar kontinuerligt i planeringsmöten, utbildning och uppdrag i arbetsgrupper som leds av SSR. Storstockholms räddningscentral har deltagit i ett trettiotal möten under året och haft cirka 200 arbetspass i Samverkan Stockholmsregionens klusterprojekt.

En gemensam samverkansfunktion på Johannesanläggningen

Stockholms stad som fastighetsägare och aktör har valt Johannesanläggningen i syfte att skapa en samverkansfunktion. Det pågående arbetet beskrivs under utvecklingsmålet "SSBF ska utveckla samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationella som internationella".

Samverkan genom avtal avseende larm och ledning av räddningsresurser

Samverkan avseende larm och ledning av räddningsresurser sker genom avtal med Räddningstjänsten Gotland, Räddningstjänsten Norrtälje, Uppsala brandförsvaret, Räddningstjänsten Enköping-Håbo, Brandkåren Attunda från slutet av 2015 och sedan i mars även med Räddningstjänsten Sala-Heby. Ett intensivt arbete med utbildning, justering av rutiner m.m. har pågått i samband med anslutning av Brandkåren Attunda och Räddningstjänsten Sala-Heby. Anslutningarna har i stort gått mycket bra och slagkraften i regionen har ökat avsevärt.

Under året har enhet SSRC som ansvarar för larm och ledning jobbat aktivt med kvalitetsutveckling. Styrande dokument har uppdaterats efter genomförd utvärdering. Därtill har ett stort antal andra rutiner utvecklats och uppdaterats, såsom rutiner vid fellarm och nödkörning av räddningscentralen. Ledningsförmännens roll har utvecklats och bytt namn till ledningsbefäl och genom att ytterligare sex personer rekryterats säkerställs ständigt närvaro av arbetsledning i trafikrummet samt utökad möjlighet till kvalitetssäkring.

Utökad samverkan kring utbildning och övning

Samverkan kring utbildning och övning sker förutom i regionen även med Räddningstjänsten Syd och Räddningstjänsten Storgöteborg.

Under året har SSBF tillsammans med de till SSRC anslutna räddningstjänsterna och Södertörns Brandförsvarfsförbund påbörjat planering och framtagandet av utbildningsmaterial till den gemensamma förmågebeskrivningen för de operativa rollerna L2 till L5. Detta arbete ska förhoppningsvis leda till att utbildningen kan starta under hösten 2017.

Regional samverkan kring tillsyn, sotning och brandskyddskontroll

Under 2016 har ett forum för samverkan inom regionens räddningstjänster när det gäller myndighetsutövning startat. De organisationer som ingår är Räddningstjänsten Gotland, Södertörns räddningstjänstförbund, Brandkåren Attunda, Räddningstjänsten Norrtälje, Uppsala brandförsvaret, Räddningstjänsten Enköping-Håbo, Räddningstjänsten Sala-Heby och SSBF. Samverkansområdena handlar om tillsyn respektive sotning/brandskyddskontroll och två olika samverkansgrupper har under året träffats 3–4 gånger. Syftet med samverkansgrupperna är främst att öka rättssäkerheten vid myndighetsutövning bland annat genom mer gemensamma bedömningsnivåer men också genom mer likvärdiga hanteringsprocesser. En förutsättning för detta är att i strukturerad form möjliggöra ett utbyte av kunskap, tankar och erfarenheter inom området.

Några exempel på ytterligare samverkan, regionalt och nationellt

- Tillsyn farlig verksamhet – Räddningstjänsten-Syd, Räddningstjänsten Östra Götaland
- Höga byggnader – Räddningstjänsten-Syd, Räddningstjänsten Storgöteborg,
- Fysisk planering, byggnadstekniskt brandskydd, infrastrukturplanering – Södertörns brandförsvärsförbund, Brandkåren Attunda, Räddningstjänsten Norrtälje kommun

Ta fram rutiner för att rätt ledningsnivå avslutar räddningsinsats.

Arbetet med att ta fram rutiner för att rätt ledningsnivå avslutar räddningsinsats har påbörjats i och med införandet av den nya händelserapporten.

Säkerställ personell kapacitet och robusthet vid särskilda tillfällen och händelser samt för att kunna bemanna samverkanskluster vid behov.

Vi har tillämpat rutinen för inkallning av personal vid särskilda plötsliga händelser vid 18 tillfällen. Ett trettiotal personer har under året förstärkt inre och yttre ledning. Det ska noteras att det, trots ett 80-tal stabsutbildade personer på inkallningslistorna, varit svårt med responsen i samband med storhelger. Ett trettiotal gånger har vi säkerställt personalplaneringen genom samverkansperson alternativt extra Ledningsoperatör inför särskilda planerade händelser. En beredskapsplan har tagits fram i samband med statsbesök, midsommar och vid ett antal större evenemang. En särskild personalplanering med samverkanspersoner har genomförts vid Eurovision, besöket av USA:s vicepresident, demonstrationer och ett 15-tal fotbollsmatcher med högriskkaraktär samt vid ett antal motionslopp.

SSBF ska utveckla förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer

I verksamhetsplanen för 2016 finns fem uppdrag som syftar till att bidra till att utvecklingsmålet *SSBF ska utveckla förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer* uppnås. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

Under året har vi har planerat och genomfört övningar på objekt Citybanan. Det har skett i form av momentövningar, webbutbildning och tillämpningsövning i samverkan med andra. Den planerade övningen på tunnelbanan flyttades till 2017 till fördel för Citybanan. Ytterligare tillämpningsövningar har genomförts med större trafikolyckor och på Nya Karolinska.

Vi har även planerat och genomfört samverkansövning vid sjöhändelse, den här gången Tynningöfärjan. Det genomfördes både som table-top och som fullskalig samverkansövning. Vi har också genomfört ledningsspel avseende sjöhändelse vid Tynningö och

Arlanda flygplats. Det fortsatta arbetet och implementeringen av en RSK-light utbildning i regionen (samverkansutbildning) har skjutits upp till 2017 av Samverkan Stockholmsregionen.

✓ **Genomföra översyn av utbildning och övning i enlighet med räddningstjänstkonceptet.**

Översyn är påbörjad av kompetensnivåer och innehåll i utbildning och övning, i huvudsak kopplat till medlemskommunernas riskbild. Översynen kommer även att gälla möjligheterna till att utbilda och öva varför arbetet kommer att fortsätta under 2017 med hänsyn taget till införandet av två taktiska enheter. Enheterna kommer att utgöra en viktig del av SSBF:s ökade förmåga samt bättre möjlighet till utbildning och övning.

➔ **Implementera befintliga förmågebeskrivningar/målplaner och utveckla dessa.**

Förmågebeskrivningar/målplaner beskriver kompetenser och förmåga för olika roller, från brandman (målplan) till ledningsnivå 5 (förmågebeskrivning) vid olika insatser. Delar av förmågebeskrivningar/målplaner har implementerats men merparten av arbetet fortsätter 2017 för att då synkronisera de två begreppen och utveckla förmågebeskrivningarna för ledningsnivåerna L2–L4.

✓ **Under hösten påbörja arbetet med att ta fram en handlingsplan med principer för komplexa byggnader och standardrutin för insats i höga byggnader, metod och teknik, utifrån räddningstjänstkonceptet.**

Arbetet med att ta fram ett koncept för hur SSBF ska genomföra räddningsinsatser i höga byggnader har genomförts. Konceptet innehåller vägledning i ämnet, taktikval, checklista för orientering samt standardrutin.

➔ **Påbörja en översyn av planerna för räddningstjänst under höjd beredskap, RUHB**

Vi avvaktar med arbetet i väntan på regeringens direktiv. Dock kan man säga att den verksamhet som genomförs och syftar till att kunna hantera stora och komplexa händelser kan vara en del i denna planering.

✓ **Fortsätta utveckla insatskoncept för komplexa miljöer.**

Arbete med att utveckla insatskoncept för komplexa miljöer har genomförts under året. Insatskoncept för komplexa miljöer är ett löpande utvecklingsarbete.

SSBF ska utveckla samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationella som internationella

I verksamhetsplanen för 2016 finns fyra uppdrag som syftar till att bidra till att utvecklingsmålet *SSBF ska utveckla samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationella som internationella* uppnås. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

Verka för samlokalisering med samverkande parter.

Stockholms stad, som fastighetsägare och aktör, har valt att satsa på Johannesanläggningen i syfte att skapa en samverkansfunktion med flera aktörer involverade. Hittills har betydande investeringar gjorts i förstärkta tekniska försörjningssystem såsom el, kyla, värme och UPS (batteri back-up).

Operatörsklustret startade under början av 2016 och pågår. Arbetet leds av Samverkan Stockholmsregionen, SSR. Verksamheten har genomfört olika varianter av bemanning gällande såväl veckodag och tid på dygnet. I nuläget består aktörerna av SSBF, Södertörns brandförsvärsförbund, Trafik Sthlm, Trafikverket jvg, Polisen, SOS Alarm och Trygghetscentralen SL.

Fortsätta med, och utveckla, arbetet med relationsskapande verksamhet.

Enheterna och brandinstruktörerna arbetar med att utveckla den relationsskapande verksamheten, bland annat besöker de olika trossamfund, fritidsgårdar och bostadsområden. Vi söker också kontaktytor mot polis och andra externa aktörer.

Kista brandstation deltar i projektet Människan bakom uniform, ett projekt som startade i Göteborg för att skapa bättre relationer mellan ungdomar och personal från olika myndigheter. Projektet går ut på att träffa 10–12 ungdomar från våra områden vid 10 tillfällen där vi utbyter erfarenheter och de får en inblick i våra yrken. Stadsdelen, polisen och räddningstjänsten medverkar.

Vällingby arbetar på ett liknande sätt där styrkorna besökt flertalet fritidsgårdar och flyktingboenden inom distriktet för att skapa förståelse och informera om vad en brandman arbetar med. En av grupperna har deltagit i en av fritidsgårdarnas idrottsvecka för att ytterligare fördjupa kontakt och förståelse.

✓ **Säkerställa att vi kan ta emot nationell och internationell hjälp.**

RCB-gruppens (Räddningschefer i beredskap) planerade utbildningsinsats utifrån Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps vägledning, Host Nation Support, är genomförd. Arbetet påbörjas under hösten och kommer att fortsätta under kommande år.

✓ **Säkerställa vår interna informationsdelning samt utveckla vår samverkan med kommuner, Polisen m.fl. avseende terrorhändelser**

SSBF har påbörjat arbetet med att ta fram en samlad strategi för hur vi ska bygga upp systemet av kanaler, aktörer och budskap samt att etablera en form och modell för content, dvs. att kontinuerligt innehållsförsörja rätt kanaler med rätt budskap. Detta i syfte att få ut effekt av kommunikationen så att den påverkar mottagarna och bidrar till att förbundet uppnår verksamhetsmålen.

Under året har två dokument tagits fram med analys och handlingsplan vid terrorhändelser.

- Analys av SSBF:s åtgärder i samband med räddningsinsatsen vid händelsen 2010-12-11 med förslag till åtgärder
- Förslag till handlingsplan inför terrorhandlingar eller terrorhot

”Handlingsplan inför terrorhandlingar eller terrorhot” är kommunicerad med Stockholms stad och polisen. Arbetet med förberedelser för gemensamt agerande vid en terrorhändelse har påbörjats med polisen.

Vi har deltagit vid totalt ett hundratal regelbundna och akut uppkomna samverkanskonferenser i ledning av Länsstyrelsen i Stockholm och Uppsala och har upprätthållit kontinuerlig kontakt med polisen för delad lägesbild. Vi har även samverkat med stora evenemangsarrangörer för att hitta samverkansformer i beredskapsfasen. Ett femtiotal planeringsmöten har resulterat i 15 specifika beredskapsplaner. Flera av dessa planer har involverat stora delar av SSBF:s totala operativa organisation. Vi har även deltagit med samverkanspersoner vid evenemang i Stockholmsregionen t.ex. Eurovision och statsbesök. Vi har deltagit i tre Risksammöten tillsammans med våra medlemskommuner.

4. SSBF är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens och god arbetsmiljö som har engagerade medarbetare

SSBF ska vara en attraktiv arbetsgivare där allas kompetens tas till vara och utvecklas kontinuerligt. Vi ska stärka arbetsgivarvarumärket genom att aktivt stödja chefer och medarbetare att utveckla attraktiva arbetsplatser. Vi ska även synas och verka i sammanhang, exempelvis mässor och andra aktiviteter, som bidrar till att öka attraktiviteten och säkerställer personalförsörjningen. SSBF ska vara en organisation med en öppen och inkluderande arbetsmiljö som är tillgänglig för alla och där diskriminering och trakasserier inte förekommer.

Antalet anställda i förbundet per den 31 december 2016 var 732 stycken varav 39 deltidsanställda brandmän (RIB).

I verksamhetsplan och budget 2016 finns nio uppdrag som syftar till att det centrala målet *SSBF är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens och god arbetsmiljö som har engagerade medarbetare* uppnås. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

Ge stöd till chefer och medarbetare att utveckla attraktiva arbetsplatser.

SSBF:s chefer och medarbetare får kontinuerligt stöd i att gemensamt utveckla arbetsplatser som skapar förutsättningar för ett högt engagemang och god trivsel. Enheterna arbetar aktivt med att utveckla medarbetarsamtalen och enhetsmöten.

För att på ett övergripande plan kunna följa upp SSBF:s attraktivitet och utveckling tillämpas Attraktiv arbetsgivarindex (AVI). AVI beskriver de faktiska arbetsvillkoren utifrån ett medarbetarperspektiv.

För vår icke-operativa personal (dagtid) låg årets Attraktiv arbetsgivarindex högst bland deltagande kommuner samt som nummer tre bland samtliga 199 medverkande organisationer. SSBF erhöll därmed utmärkelsen *Utmärkt verksamhet Nyckeltal 2016*. Index ökade från 115 till 141. Även index för operativ personal (skiftgående) har ökat från 109 till 123, vilket är något över medeltalet. SSBF hade väldigt få avgångar under 2015. Uppgifter i Attraktiv arbetsgivarindex 2016 baseras på uppgifter från 2015.

Presentation/samtal kring kommunikation som ledningsverktyg har genomförts med cirka 50 procent av de lokala ledningsgrupperna på enhetsnivå. Mediaträning har genomförts för nyanställda medarbetare i vilkas arbete det ingår att möta media.

För att underlätta för medlemmarna i våra brandvärn att ta del av aktuell information från verksamheten har nu samtliga tillgång till intranätet, där t.ex. förbundsdirektörens

information filmas och publiceras. De får dessutom ett informationsbrev ett par gånger per år.

✓ **Genomföra kontinuerlig utbildning i arbetsmiljöfrågor för chefer, arbetsledare och skyddsombud.**

Befälen i deltidstyrkan, Räddningstjänst i beredskap (RiB), på Vaxholm och Ljusterö har genomgått grundläggande arbetsmiljöutbildning. Nyanställda enhetschefer, ledningsoperatörer, brandingenjörer samt yttre befäl har också genomfört utbildning i arbetsmiljö, hälsa och arbetsrätt.

Ledningsgruppen, enhetschefer och skyddskommittén har uppdaterats avseende Arbetsmiljöverkets utvecklade föreskrifter om organisatorisk och psykisk arbetsmiljö.

Arbetsmiljön är hela tiden i fokus på stationerna och förbättringar sker löpande. Enheterna har utvecklat arbetet med skydds- och miljöronder samt systematiskt brandskyddsarbete, SBA, under året.

Exempelvis har delar av lokalerna på Värmdö renoverats, bland annat har personalens träningslokal byggts om, vissa kontorsdelar har renoverats och fått höj- och sänkbara skrivbord och rökskyddet har renoverats och byggts om. På Brännkyrka har nya rutiner för hur rökskydd ska tvättas i den nya tvättmaskinen tagits fram. I Vällingby är arbetsmiljön i vagnhallen i fokus. I projektet ingår även att se över och skapa dusch- och omklädningsrum för kvinnliga brandmän.

✓ **Analysera, planera och genomföra åtgärder för SSBF:s kompetensförsörjning.**

Kompetensförsörjning är en strategiskt viktigt fråga för organisationen. SSBF:s rekryteringsgrupp har under 2016 arbetat med ett flertal interna rekryteringar. De interna rekryteringarna har avsett medarbetare för befattningarna yttre befäl, brandmästare och brandförmän. Rekryteringsgruppen har även arbetat med rekryteringar till tjänster som ledningsoperatörer.

Övriga rekryteringar som genomförts under året är ekonomichef, fastighetsspecialist, brandinspektörer, brandingenjörer, ledningsbefäl, operativa chefer, vakthavande brandingenjör samt två enhetschefer till Ledning och samverkan. Rekryteringar till tjänster som miljöstrateg, chefssekreterare och enhetschefer till fyra av våra brandstationer är påbörjade men ej avslutade.

Till sommaren 2016 anställdes 30 brandmän som sommarvikarier och av dessa fick fem tillsvidareanställning innan sommaren. Under hösten har samtliga fått tillsvidareanställning.

Fördjupningsutbildning i referenstagning har genomförts för rekryteringsgruppen under hösten i syfte att ytterligare säkra den kompetensbaserade rekryteringen i organisationen.

Vi har informerat elever som går utbildningen ”skydd mot olyckor” (SMO) om SSBF:s verksamhet och nyrekryteringskrav. Utbildningen drivs av Myndigheten för skydd och beredskap i Sandö. Syftet är att intensifiera samarbetet mellan SSBF och SMO-utbildningen för att underlätta för eleverna att klara nyrekryteringstesterna. Fyra elevrepresentanter samverkar med SSBF i detta arbete.

I syfte att bygga en bredare rekryteringsbas för framtiden har SSBF besökt brandingenjörsprogrammen på universiteten i Lund (LTH) och i Luleå (LTU) och där berättat om SSBF som organisation samt vilka arbetsuppgifter som en brandingenjör/civilingenjör kan ha hos oss. Upplevelsen från dessa besök var att många elever tyckte detta lät spännande och intressant. Målet är att göra årliga besök.

Även Revinge räddningstjänstutbildning för brandingenjörer (RUB) har besökts. Förutom presentation om SSBF genomfördes en halvdagsutbildning i block som riktade sig mot storstadsräddningstjänst. Responsen från detta var positiv och målet för nästa år är att planera in något liknande och bli mer delaktiga i RUB-utbildningen.

 Teamutvecklingen för SSBF:s chefer och arbetsledare på stationsenheterna ska fortsätta.

Under 2016 har fortsatt utveckling av chefs- och ledarskap för samtliga avdelnings- och enhetschefer genomförts. Samtliga avdelnings- och enhetschefer samlades under två höstdagar för att gemensamt utveckla kvaliteten i ledningskedjan samt diskutera effektivitet och styrning utifrån SSBF:s uppdrag och samhällsansvar. Utvecklingsarbetet utgick från förbundets organisatoriska struktur och kultur med syfte att tydliggöra och förstärka styrning mot måluppfyllelse.

 Genomföra jämställdhets- och likabehandlingsutbildning för chefer och arbetsledare.

Ett kartläggningsarbete har genomförts i syfte att utveckla en för SSBF specifik utbildning i jämställdhets- och likabehandlingsfrågor för samtliga medarbetare i organisationen. Utformningen av utbildningen samt en plan för genomförande har påbörjats. Utbildningen genomförs under 2017.

SSBF följer upp likabehandlingsarbetet inom ramen för den årliga uppföljningen med bland annat ett jämställdhetsindex (JÄMIX). JÄMIX visar hur jämställdheten ser ut i organisationen, inte bara kvinnor och män, utan även andra viktiga aspekter på jämställdhet. SSBF:s JÄMIX-poäng vid den senaste mätningen (januari 2016) låg på 114 för icke operativa medarbetare och 110 för operativa. Orsaken till att vi inte nått högre poäng för icke operativa, där könsfördelningen ändå ligger på 30 procent kvinnor

och 70 procent män, beror på att vi har många kvinnor med högre utbildningsbakgrund än männen och som en följd av detta högre lön. Dessutom har vi procentuellt fler kvinnliga chefer än totalt procent kvinnor.

↓ **Starta ett pilotprojekt avseende rekrytering till SMO.**

Vi står inför stora utmaningar avseende framtida kompetensförsörjning med anledning av kommande pensionsavgångar och behov av ny kompetens. Kontakter har tagits vid flera tillfällen med Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps utbildningsinstanser i Sandö och Revinge för att starta ett pilotprojekt avseende rekrytering till SMO (utbildning i skydd mot olyckor) och det arbetet fortsätter.

✓ **Fortsatt fokus på hälsoförebyggande insatser i samarbete med företagshälsovården.**

Strategiskt hälso- och arbetsmiljöarbete

Utryckningspersonalen har fortbildats i fysisk träning och skadeförebyggande åtgärder. Styrkeinstruktörerna på stationerna har genomgått vidareutbildning i skadeprevention. Arbetskapaciteten och hälsan har kvalitetssäkrats genom årliga fysiska tester och hälsokontroller. För att uppfylla kraven enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter har testledarna för rullband genomfört grundläggande utbildning.

Under året har SSBF genomfört två projekt i samarbete med Karolinska Institutets Fysioterapeututbildning. Projekten har fokuserat på ryggproblematiken.

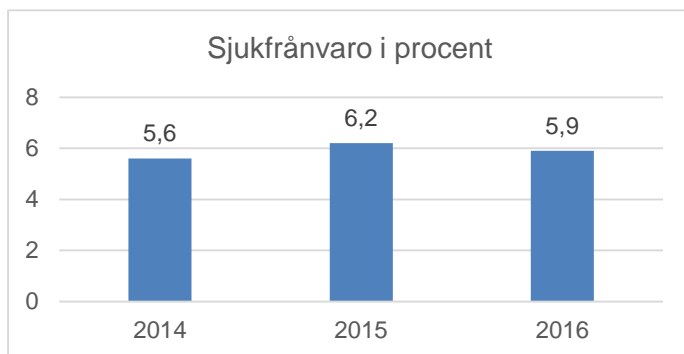
Medarbetare som inte arbetar i uttryckande tjänst har erbjudits olika friskvårdsaktiviteter samt individuella hälsoprogram i hälsofrämjande syfte.

Fastställande av diagnos och eventuell behandling som operation med efterföljande rehabilitering är genomförda med hjälp av företagshälsovården, specialistläkare och fysioterapeuter. Ett nätverk av dessa resurser samverkar löpande med SSBF i syfte att effektivisera rehabiliteringen och förkorta sjukfrånvaron. Medarbetare som riskerat sjukskrivning på grund av psykisk ohälsa har erbjudits samtalsstöd hos företagshälsovården.

På Skyddskommitténs möten har under året företagshälsovården presenterat hälsoläget i organisationen, arbetsskador och förändringsarbete har behandlats och nya instruktioner och regler har gått igenom.

Sjukfrånvaro och Hälsoindex

SSBF följer upp medarbetarnas hälsa med hjälp av kontinuerlig statistik kring sjukfrånvaro och hälsa. SSBF följer också årligen hälsoläget i organisationen med hjälp av ett hälsoindex baserat på olika nyckeltal som på ett enkelt och övergripande sätt presenterar hälsoläget ur ett större perspektiv.

Sjuktalet har från föregående år minskat från 6,8 procent till 5,9 procent. Minskningen har skett i åldersgruppen 50 år och äldre där förbundet förra året hade många långtidssjukskrivna bland annat på grund av ortopedmedicinsk ohälsa. Dessa medarbetare är nu åter i tjänst.

Hälsoindex

Hälsoindex har sjunkit från 104 till 100. Orsaken är bland annat att vi hade ovanligt många långtidssjukskrivna under 2015 samt att frisktalet (högst 5 sjukdagar vid högst 3 sjuktillfällen) var lägre än tidigare år.

Arbets-skador

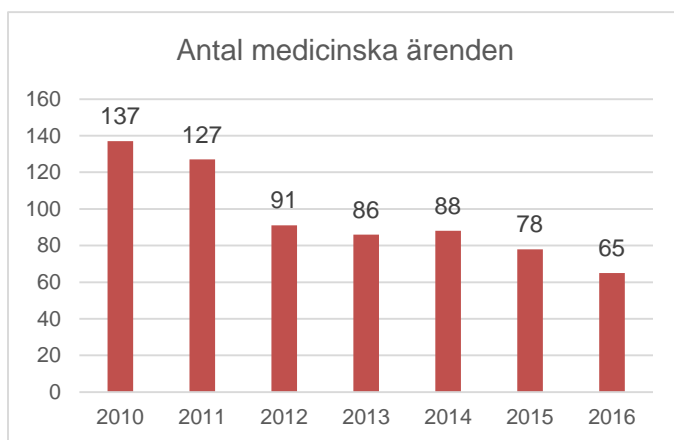
Arbets-skador anmälda januari–december

Orsak	Insats, rökdykning	Insats, övrigt	Övrigt, station	Övning	Färd-olycka	Fys-träning	Arbets-sjukdom	Totalt
Antal 2016	2	8 (4)	6 (3)	2 (1)	4	6	3 (1)	31 (9)

Inom parentes antal medarbetare med sjukskrivning

Antalet arbets-skador har ökat något sedan förra året. Endast två skador har lett till mer än 14 dagars sjukskrivning. Antalet skador under fys-träning har minskat rejält tack vare årlig utbildning av träningsansvariga i varje arbetsgrupp. Ingen tränings-skada har lett till sjukskrivning. Under rökdykning har två fallolyckor skett. Även på station är fall den vanligaste olyckan.

Medicinska ärenden

Alla till HR inkomna medicinska ärenden har statistikförts och där det varit aktuellt förmedlats vidare till SSBF:s nätverk av rehabiliteringsinstanser. De mest frekventa skadeärendena har berört rygg (16 st), knä (16 st) och axlar (10 st). Totalt en minskning med 17 procent jämfört med 2015. I de centrala fysledarutbildningarna har program tagits fram i syfte att förebygga och minska dessa

skador. Samarbetsprojekten med Karolinska Institutets Fysioterapeututbildning har fokuserat på ryggproblematiken.

✓ Utveckla och tydliggöra karriärvägar inom SSBF.

Ett av nyckeltalen i Attraktiv arbetsgivarindex är Lika karriärmöjligheter. Nyckeltalet visar att kvinnor inom SSBF, både operativt och icke-operativt, har samma möjlighet till chefskarriär som männen.

SSBF:s brandinstruktörer är rekryterade utifrån att de har ett stort kontaktnät bland ungdomar i våra förorter. Som brandinstruktör inom SSBF får man efter anställning stöd för att kompetensutvecklas, bland annat genom intern kompetensutveckling såsom kurser, deltagande i övningar m.m. men även extern utbildning. Under början av 2016 har två av SSBF:s brandinstruktörer genomgått en intern preparandutbildning för att sedan under slutet av 2016 genomföra utbildningen "Räddningsinsats" vid en av MSB:s skolor. Syftet med denna kompetensutveckling är att skaffa sig erfarenhet inom yrket samt lägga en grund för en fortsatt möjlig karriär inom förbundet. Till exempel som brandinspektör eller brandman.

✓ Utveckla arbetet med individuell lönesättning.

I det centrala avtalet HÖK 16 som tecknades med Kommunal under våren 2016 framgår att lönebildning och lönesättning ska bidra till att arbetsgivaren når målen för verksamheten. Därför ska lönen vara individuell och differentierad. Under hösten 2016 har arbetet med individuell lönesättning för operativ personal fortsatt. Arbetet har genomförts utifrån de centrala parternas inriktning.

Löneöversynen 2016 är genomförd och utfallet för SSBF 2016 blev 2,26 procent.

MBL-processen

Under senhösten förhandlades Täckstyrkans upphörande och inrättande av två taktiska enheter i SSBF. Förhandling enligt MBL 11 § föregicks av partsgemensamma diskussioner vid två tillfällen, för att sedan gå in i MBL-processen med de avtalsbärande parterna vid två MBL 19 §.

Omlokalisering av Johannesstyrkan till Östermalms brandstation förhandlades under december och föregicks av att under hösten vara en stående punkt vid informationerna enligt MBL 19 §. Två separata MBL 19 § med de avtalsbärande parterna hölls i nära anslutning till förhandling enligt MBL 11 §. Förhandling enligt MBL 13 § hölls med icke avtalsbärande part.

Överläggningar har skett vid sju tillfällen och har till övervägande del avsett frågor relaterade till, och tolkning av, Allmänna Bestämmelser med Bilaga E.

MBL 2016	Orsak	Antal
19 §	Information	26
10 §	Twist	15
11 §	Viktigare förändring	22

12 §	ATO begär förhandling	1
13 §	Ag kallar icke avtalsbärande part	1
38 §	Tilldelningsbeslut vid upphandling	2
Övrigt	Orsak	Antal
Överläggning	Individärenden, eller frågor rel. till AB	17

5. SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling

SSBF:s avsikt är att tillgodose och värna en långsiktig och uthållig användning av naturresurserna. Vårt miljöarbete ska därför minska negativ miljöbelastning och bidra till en mer hållbar utveckling. Målet är att vi ska ta hänsyn till miljöaspekterna i hela verksamheten. Samtliga medarbetare ska enligt SSBF:s miljöpolicy ha goda kunskaper inom miljöområdet. En utgångspunkt för SSBF:s miljöarbete är att varje avdelning ska bedriva ett miljöarbete som leder till minskad miljöbelastning.

I verksamhetsplanen för 2016 finns sju uppdrag som syftar till att bidra till att det centrala målet att *SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling* uppnås. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

Genomföra miljöcertifiering enligt miljöstandarden Svensk Miljöbas.

En fjärde revision av SSBF:s miljöarbete – nu för verksamhetsåret 2015 – ägde rum på Lidingö och Täby brandstationer den 10 mars 2016. Efter godkänd revision av både dokumenterat och praktiskt miljöarbete erhöll förbundet ett miljödiplom enligt den nationella miljöledningsstandarden Svensk Miljöbas. Miljödiplomet gäller t.o.m. den 10 mars 2017. En del av miljöcertifieringen är att en miljöberättelse ska redovisas för förbundets ledningsgrupp. Detta skedde 2016-05-30. Miljöberättelsen bifogades tertialrapport 2.

Inför revisionen av 2016 års miljöarbete har t.f. miljösamordnare under hösten besökt SSBF:s samtliga brandstationer för en intern miljörevision. Utifrån dessa besök kan konstateras att det utförs ett gott miljöarbete och att det finns en god vilja att åstadkomma mer. Förutsättning för ett djupare engagemang inom miljöområdet och möjlighet att driva miljöfrågorna kontinuerligt framåt kommer att säkerställas i och med den rekrytering till miljösamordnare som pågår.

I miljöstandarden Svensk Miljöbas ingår att alla medarbetare ska ges tillfälle att tillägna sig en grundläggande miljöutbildning i form av det s.k. Miljökörkortet. Nedanstående tabell redovisar utbildningsläget:

Miljökörkortet	Antal	Antal/Registrerade användare
Antal registrerade användare:	736	100 %
Inte startat:	71	10 %
Arbetar:	30	4 %
Godkända:	635	86 %

Den externa miljörevisionen, den femte i ordningen, är planerad att ske den 3 mars 2017 och då kommer den nya brandstationen i Åkersberga att besökas.

 Åstadkomma en säker hantering av utlagt absorptionsmedel i samband med olyckor.

En överenskommelse med Trafikverkets vägassistans TMA-bilar genomfördes under 2015. Överenskommelsen innebär att de samlar upp utlagt absorptionsmedel i Södra och Norra länkens på- och avfarter samt på Essingeleden. Det återstår dock ett omfattande arbete med att få till överenskommelser med alla kommunala och privata väghållare i förbundets geografiska område.

Även om någon överenskommelse med övriga väghållare ännu inte kommit till stånd säkerställs det så långt möjligt på skadeplats att absorptionsmedel sopas upp och läggs i säck så att en fortsatt hantering av avfallet kan ske. Kontakter tas som krävs för att se till att ansvarig väghållare blir informerad.

Utbildning/information till personalen om hantering av absorptionsmedel sker kontinuerligt.

 Effektivisera energianvändning och använda el från förnybara källor.

En ny upphandling är genomförd som innebär att vi från och med 2017 kommer att köpa el från förnybara källor. Vi samverkar med våra fastighetsägare kring åtgärder som kan göra det möjligt att minska vår energiförbrukning. Energianvändningen ses över på alla stationer. Energianvändningen redovisas längre fram i dokumentet under rubriken Mål och måluppfyllelse.

På flertalet av SSBF:s brandstationer är rörelsevakter för belysning monterade där detta är genomförbart. Rutiner för belysning på våra stationer är uppdaterade och varje kväll genomförs en så kallad släckrunda.

 Beakta miljöaspekter vid inköp och upphandling.

En upphandling av nya skrivare och kopiatorer har genomförts. Byte till miljövänliga skrivare och kopiatorer har genomförts. Den nya utrustningen har den senaste tekniken av filter för att minimera farligt utsläpp. Cirka 35 datorer har bytts ut i enlighet med utbytesplanen.

Inom förbundet pågår ett arbete med att identifiera de områden för upphandling inom vilka miljökrav kan antas ha störst relevans och att i nästa steg formulera och implementera relevanta krav för upphandlingar inom dessa områden. Utgångspunkten är att miljökrav kan ha större eller mindre effekt beroende på föremålet för upphandlingen varför det finns ett värde i att jobba aktivt med vissa avtal framför att tillämpa en uppsättning miljökrav generellt. Under året avslutades den upphandling av

rengöringsmedel, kemisk-tekniska produkter, bilvårdsprodukter samt städredskap som påbörjades under 2015. I upphandlingen ställdes miljökrav på såväl produkter som på företag.

Enheterna genomför inköp, så långt det är möjligt, utifrån upphandlade avtal.

✓ **Reducera antalet/mängden miljöfarliga produkter på respektive station/enhet.**

SSBF har ett avtal med Inrego för återanvändning av datorer och annan IT-utrustning. Cirka 100 datorer och 50 skärmar har levererats under 2016. Ungefär hälften av den levererade utrustningen har varit i sådant skick att återanvändning har kunnat ske. Efter varje leverans redovisas bland annat minskat CO₂-utsläpp tack vare återanvändande. Under 2016 har SSBF bidragit till att spara

- utsläpp växthusgaser, 5 279 kg (100 kg motsvarar en bilresa Sthlm-Gbg) och
- energiåtgång, 63 527 MJ (100 000 MJ motsvarar en normalvillas energiåtgång).

På varje enskild brandstation har kontrollpunkter avseende miljöarbetet, och då i synnerhet om miljöfarliga produkter, lagts in i det kontinuerliga arbetet med SAM (systematiskt arbetsmiljöarbete).

Vid varje upphandling anges det i kravspecifikationen att de produkter vi köper in ska vara så miljövänliga det går. Enheterna väger också in miljöpåverkan vid direktinköp av produkter.

✓ **Minimera användningen av fossila drivmedel och köpa miljöfordon så långt som möjligt.**

Vi verkar aktivt för att organisationen beaktar miljöfordon vid anskaffning av personbilar. Omvärldsbevakning sker avseende utveckling av tunga fordon ur ett miljöperspektiv. Miljövänliga drivmedel används i största möjliga mån och vi använder kollektiva färdmedel så långt det är möjligt. Enheter och avdelningar använder förbundets resepolicy såväl vid resor i närområdet som vid längre resor.

Vid upphandling av tunga fordon ställs regelmässigt krav om eurostandard för utsläpp, för närvarande Euro 6. Ändamålsenliga "miljöfordon" för räddningstjänsten finns inte att tillgå på marknaden i dagsläget. Förbundets fordonsgrupp ser en utmaning i att reducera användningen av fossila drivmedel vad det gäller organisationens tunga fordon.

I ett försök att minimera våra bilresor i tjänsten inom SSBF:s geografiska område finns det tillgång till biljetter för kollektiva färdmedel.

Under året gjordes totalt 352 resor med tåg och flyg, en minskning med cirka 15 procent jämfört med 2015. SSBF har klimatkompenserat för koldioxid enligt Clean Development Mechanism (CDM) för flygresor under 2016.

Följande tabell visar den totala drivmedelsförbrukningen 2016 fördelad på de olika drivmedelsprodukterna.

Drivmedelsförbrukning

	95 oktan	98 oktan	Diesel, miljö	Diesel, standard	E 85	Fordonsgas
	Volym	Volym	Volym	Volym	Volym	Volym
2016	11 827	796	251 315	9 583	11 986	647
2015	(17 704)	(230)	(242 693, diesel totalt)		(7 456)	(41)

✓ Påbörja analys av det operativa systemets negativa miljöpåverkan.

Stockholm vatten upptäckte i samband med provtagning vid en pumpstation strax norr om Ågesta utbildningsanläggning att det fanns förekomster av PFOS-ämnen. SSBF fick ett föreläggande som gick ut på att åtgärda föroreningarna. Åtgärder enligt föreläggandet har genomförts under hösten. Det har innefattat provtagningar i brunnar hos de boende i Vidjaområdet som är närmste granne till utbildningsanläggningen och installation av kolfilter som renar vattnet från släckplattan högst uppe på berget. Glädjande nog har inga positiva prover hittats vid de provtagningar som gjorts i Vidja. Vi genomförde också ett informationsmöte med de boende i Vidja. De var mycket nöjda med SSBF:s åtgärder och engagemang. Under 2017 fortsätter arbetet med att i samverkan med Vattenfall/SVAFO installera en kolfilteranläggning på basketplanen vid matsalen.

Arbetet med att sanera marken vid Vallentuna brandstations gamla övningsplats genomfördes under sommaren.

16 medarbetare från stationsenheterna genomgick i juni utbildning av Miljöstegen. Som exempel kan nämnas Solna station där varje grupp nu har ett utbildat miljöombud.

6. SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället

Det är centralt för verksamheten att vi upplevs som enkelt kontaktbara och tillgängliga. Enskilda och andra myndigheter behöver veta vart de ska vända sig samt ha förtroende för SSBF:s kompetens och de svar de får. Alla ska bemötas med professionalitet och respekt på ett jämlikt sätt.

Vårt mål är att bli en e-myndighet 2019

Utifrån den uppstart som genomförts under slutet av 2015 har under 2016 ett omfattande arbete med målet att bli en e-myndighet 2019 påbörjats. En utveckling av organisationens ärende-, dokument- och arkivhantering har påbörjats. Under hösten genomfördes två informations- och uppstartsmöten med inhyrd konsult kring kartläggning av SSBF:s arbetsflöden. Den fortsatta kartläggningen genomförs sedan med egna resurser. Internt i organisationen kommer förändringsarbetet att innebära bland annat en digitalisering av ärendeprocesser och en digital arkivhantering. Vårt mål är att bli en e-myndighet som kännetecknas av öppenhet, effektivitet och rättssäkerhet.

Vi arbetar för att upprätthålla en hög tillgänglighet

Antalet förfrågningar om utlämnande av allmän handling var under årets första åtta månader cirka 30–40 varje månad. Under årets fyra sista månader ökade antalet till cirka 45 förfrågningar per månad. Flertalet förfrågningar lämnas ut samma dag. Enstaka förfrågningar kan ta upp till två arbetsdagar och för mer komplexa förfrågningar, exempelvis stora handlingar som måste sekretessgranskas, upp till fyra dagar. De förfrågningar som kommer in från allmänheten prioriteras alltid mycket högt.

Kansliets arbete med att genomlysna, dokumentera och ensa befintliga rutiner och ta fram nya och uppdaterade gallringsföreskrifter fortsätter. Totalt har fem internutbildningar inom området dokumenthantering och arkiv hållits under året. Därutöver har tre brandstationsbesök genomförts där kansliet diskuterar dokument-, arkiv- och utlämnande frågor med den operativa personalen.

Alla enheter och stationer arbetar för att upprätthålla en hög tillgänglighet genom att svara på e-post och telefon från allmänheten, samverkande parter och verksamhetsägare. Stationerna tar emot såväl planerade som spontana besök när verksamheten så tillåter. Brandinstruktörerna som finns på Brännkyrka och Kista brandstationer får många förfrågningar om studiebesök och de tar emot besök bland annat från nyanlända och klasser från SFI (svenska för invandrare). Brandinstruktörerna ger information om hur räddningstjänsten fungerar i Sverige, att vi finns till för att hjälpa, och besökarna får bland annat prova handbrandsläckare.

Storstockholms räddningscentral, SSRC, hanterar larmsamtal från enskilda genom medlyssning från SOS Alarm. SSRC har medlyssnat cirka 56 000 inkommande samtal under 2016. SSRC hanterar även SSBF:s växel utanför kontorstid.

I verksamhetsplanen för 2016 finns tre uppdrag som syftar till att bidra till att det centrala målet *SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället* uppnås. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

✓ **Ta fram en förvaltningsplan för IT-system och påbörja implementering utifrån planen.**

En förvaltningsplan för vårt stora verksamhetssystem Daedalos (Ikaros) har tagits fram under året. Workshoppar har genomförts i syfte att ta fram en beskrivning av objektet, strategi med mål och en förvaltningsorganisation med roller, arbetsgrupper och forum. Förvaltningsplanen för Ikaros kommer också kunna användas som en mall för verksamhetens övriga IT-system. Det kommer att finnas två typer av mallar för förvaltningsplan gällande verksamhetssystem, en vanlig och en förenklad.

✓ **Öka tillgängligheten på webben och andra externa plattformar såsom digitala och sociala medier. Tillgänglighet och innehåll ska utvecklas och kvalitetssäkras.**

En strategi för utveckling av förbundets webbplats och övriga kommunikationskanaler har tagits fram. Strategin utgår från användarnas behov och syftar till att med hjälp av kommunikationen uppnå bättre effekt i en bredare målgrupp. SSBF:s webbplats kommer att nylanseras under året. Direktionens protokoll kommer under hösten att publiceras på SSBF:s webbplats.

✓ **Upprätta och förankra en kommunikationsplan i organisationen.**

Under 2016 har SSBF börjat etablera ett systematiskt arbete med strategisk kommunikation. Vi har utvecklat vår struktur för ledningskommunikation på förbundsledningsnivå, och chefer har getts möjlighet att utveckla sina förmågor att använda kommunikation som ledningsverktyg.

Under året har en övergripande kommunikationsstrategi samt en fördjupad kommunikations- och kanalstrategi tagits fram. Med dessa som bas kommer vi under 2017 att ta ett stort kliv framåt i utvecklingen av den interna och externa kommunikationen, där systemet av kanaler, aktörer och budskap utgör grunden. Arbetet för att ta fram och lansera en ny extern webbplats och ett nytt intranät har påbörjats.

Vi har utvecklat innehållet i våra digitala och sociala kanaler så att det i större utsträckning blir användbart, intressant och efterfrågat av användarna/mottagarna. Detta arbete fortsätter under 2017. SSBF har ett aktivt förhållningssätt till media och tar vara på tillfället att kommunicera våra budskap och ställningstaganden i media. Insatsinformation kommunicerar vi snabbt, korrekt och sakligt. Medarbetare vid SSRC med uppgift att mediakommunicera har getts utbildning och träning.

7. SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning

En god ekonomisk hushållning är en förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi. Det innebär att vi ska använda resurser på ett effektivt sätt för att nå bästa samhällsnytta och att samtliga medarbetare har en hög ekonomisk medvetenhet. SSBF ska kännetecknas av ordning och reda samt flexibilitet utifrån förändringar som sker i omvärlden eller internt.

I verksamhetsplanen för 2016 finns nio uppdrag som syftar till att bidra till att det centrala målet *SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning* uppnås. Uppdrag som är genomförda enligt plan är markerade med en grön bock. I de fall uppdraget är delvis genomfört eller inte genomfört anges detta med en gul eller röd pil.

Genomföra dialog med medlemskommunerna kring tilläggsuppdrag.

I dialog med medlemskommunerna beslutades under hösten att tilläggsuppdragen avslutas i sin nuvarande form. Den brandskyddsutbildning som medlemskommunerna har behov av kommer SSBF fortsättningsvis att kunna leverera via ordinarie externutbildning.

Utveckla och implementera ett signalsystem (grönt, gult och rött) för att tydliggöra måluppfyllelse i tertialrapporter och årsredovisning.

Ett signalsystem som tydliggör måluppfyllelsen har tagits fram. Alla chefer i organisationen gör en bedömning, genom att markera grönt, gult och rött, om aktiviteter, uppdrag och uppföljningsmått kommer att uppnås under året. På förbunds nivå aggregeras resultatet och den prognostiserade måluppfyllelsen återges i en trafikljussymbol.

Se över våra intäktsavtal och deras utformning.

Förutsättningarna för uppdraget att sammanställa SSBF:s intäktsavtal och identifiera avtalsägare förändrades under 2016 som en följd av att förändringar skett kring den del av intäktsavtal som avser tilläggstjänster till medlemskommunerna. (Se uppdraget ovan.) Dessa ändrade förutsättningar tillsammans med omfördelning av resurser inom organisationen har inneburit att sammanställningen av SSBF:s intäktsavtal inte genomförts enligt plan. Stöd till avtalsägare i frågor om struktur och formalia i avtal har dock tillhandahållits.

✓ **Delta i ett nystartat kommunikationsnätverk i samverkan Stockholmsregionen.**

Samverkan Stockholmsregionen har ett Verkställande forum för Ledningscentraler där vi deltagit vid fem mötestillfällen under året.

✓ **Projektera SSRC:s flytt till Johannes.**

Projektet löper på, i stort sett enligt plan. Lokalbehoven för avdelningen ledning och samverkan har identifierats och sammanställts i en lokalförteckning. 60 anställda ska byta arbetsplats, från Täby till Johannes, och flytten kommer att få konsekvenser för övriga verksamheter i Johannesanläggningen. Beslut har tagits att flytta Johannesstyrkan till Östermalm i januari 2017, vilket ger bättre förutsättningar för avdelningen ledning och samverkans etablering på Johannes.

✓ **Analysera vårt behov av, nyttjande och krav på utbildnings- och övningsanläggningar.**

Arbetet är påbörjat. I och med införandet av två taktiska enheter tillskapas nya och större möjligheter till övning och utbildning, vilket kommer att ställa ökade krav på våra två övningsanläggningar. Vilket behov vi har av anläggningarna samt i vilken omfattning vi kan hyra ut dessa blir tydligare. Arbetet med ett nytt övningskoncept påbörjas under 2017.

✓ **Förbereda flytt av dyk- och materieldepån.**

Beslut har tagits om att flytta dyk- och materieldepån till Lidingö. Förberedelserna påbörjades under hösten och genomförandet sker under 2017.

➔ **Genomföra repetitionskurser avseende upphandlingsprocessen för offentlig verksamhet för samtliga enhets- och avdelningschefer.**

Under 2016 har en översyn av inköpsprocessen genomförts. Syftet har dels varit att få en tydligare inköpsprocess, dels att anpassa processen till SSBF:s arbete med att bli en e-myndighet.

Nyttillträdda chefer har fått information kring inköp, upphandling och LOU. Till följd av omorganisation har löpande upphandlingsarbete prioriterats och internutbildning kommer genomföras under 2017 där den nya inköpsprocessen introduceras.

Vi har ökat kunskapen hos medarbetarna kring upphandling av sotning och brandskyddskontroll

En konsult i sotningsbranschen har anlåtats för att granska SSBF:s arbete med brandskyddskontroll och sotning/rengöring, agera stöd till SSBF vid upphandling av

dessa tjänster och öka kunskapen hos de medarbetare som är kravställare av dessa tjänster.

✓ **Analysera behov av och implementera effektiva och kommunicerande IT-system.**

Arbetet med att utveckla och effektivisera verksamhetens rutiner och arbetssätt med hjälp av moderna och rationella IT-stödsystem har påbörjats under året. Målbilden beskriver ökad tillgänglighet av information internt och externt samt mobilitet för användarna. Strävan är att verksamheten ska leva upp till begreppet e-myndighet, elektronisk myndighet, i enlighet med syftet med förbundets digitala utveckling. ”Med hjälp av en effektiv organisation och ett modernt IT-stöd utveckla verksamheten och de digitala förmågorna så att visionen om att Storstockholms brandförsvär ska vara en e-myndighet år 2019 kan uppnås”.

SSBF hyr svart fiber utan elektronisk utrustning av STOKAB, vilket innebär att SSBF själv får ansluta den aktiva utrustningen som krävs för att få fibern upplöst. Det arbetet har påbörjats och det medför att SSBF i framtiden kommer att kunna säkerställa kommunikationen inom SSBF och ha kontroll över teknisk utveckling och höga krav på samhällsövergripande samverkansfunktioner.

7.1 Ekonomisk redovisning 2016

7.1.1 Ägarförhållande och verksamhet

Storstockholms brandförsvär är ett kommunalförbund vars medlemskommuner finansierar huvuduppdraget genom medlemsavgifter. Förbundet ska enligt förbundsordningen, för medlemskommunernas räkning, fullgöra de uppgifter som är obligatoriska för en kommun att utföra enligt följande lagar:

- lag om skydd mot olyckor
- lag om brandfarliga och explosiva varor
- lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Förbundet kan dessutom biträda medlemskommunerna i den omfattning som respektive kommun och förbundet slutit avtal om och förbundet erhåller full kostnadstäckning.

Medlemsavgiften för 2016 är 414 kr per invånare och 17 000 kr per kvadratkilometer fast mark. Fördelningen mellan medlemskommunerna redovisas i nedanstående tabell:

(tkr)	2016	2015	Återbet. 2015
Danderyd	13 820	13 790	-745
Lidingö	19 339	19 220	-1 038
Solna	30 984	30 445	-1 645
Stockholm	380 747	374 832	-20 249
Sundbyberg	18 403	17 797	-962
Täby	28 903	28 472	-1 538
Vallentuna	19 350	19 203	-1 037
Vaxholm	5 662	5 604	-303
Värmdö	24 239	23 925	-1 293
Österåker	22 318	22 034	-1 190
Summa medlemsavgifter	563 765	555 322	-30 000

Invånarantalet har ökat med 19 552 invånare jämfört med 2015.

7.1.2 Måluppfyllelse

Det gångna året har förbundet fullt ut arbetat i enlighet med framtaget ”Handlingsprogram för åren 2016 till 2019”, vilket i grunden är styrande i hur verksamheten planeras och bedrivs. Jämfört med föregående handlingsprogram finns nu en mer genomarbetad plattform att stå på när det handlar om vår förmåga och utveckling under kommande år. I huvudsak har vi mött uppsatta målnivåer i verksamhetsplanen för 2016.

God ekonomisk hushållning skapar utrymme för verksamhetsutveckling och investeringar och kräver att verksamheten bedrivs inom beslutade budgeterade ramar, d.v.s. att budgeten är i balans. En god ekonomi är en förutsättning för goda resultat och hög måluppfyllelse. Under året har arbetet med att stärka prognosförmågan inom organisationen fortsatt, vilket har lett till en högre kostnadsmedvetenhet hos budgetansvariga vilket också avspeglas i årets resultat jämfört med prognostillfällena T1 (+ 40,3 mnkr) och T2 (+40,0 mnkr).

Förbundet redovisar ett positivt resultat efter finansnetto om 37,6 mnkr, vilket innebär att målet om budget i balans är uppfyllt. Det positiva resultatet ger en soliditet på 15,6 % (11,7 %).

God ekonomisk hushållning har uppnåtts då årets resultat efter balanskravsjusteringar är 36,6 mnkr och förbundet har därmed uppnått balanskravet.

7.1.2 Mål och måluppfyllelse

MÅL: SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera

Mått	Indikator/ Målvärde i VP 2016	Resultat 2016	Kommentar till avvikelse:
Andel genomförda brandskyddsutbildningar (i förhållande till efterfrågan: 70 st 2016)	70 beställda	85 genomförda utbildningar	
Deltagarnas nöjdhet med brandskyddsutbildningen	Mål: 3,7 (av 4)	3,8	
Andel genomförda informationsinsatser enligt upprättad plan (Brandstationerna)	Minst 90 % ska genomföras	Fler än 90 % genomförda	
Antal genomförda tillsyner utifrån upprättade tillsynsplan (ca 1 000 verksamheter)	1 000 tillsyner enligt plan	1 000 genomförda*	
Av de cirka 1 000 besöken har cirka 900 avslutats utan anmärkning om än, i cirka 200 fall, med vissa rekommendationer om förbättringar. I cirka 80 fall av besöken har sådana brister som bedöms behöva åtgärdas, upptäckts och redovisats. I cirka 50 av dessa fall har den tillsynade själv uttryckt samsyn kring behovet av åtgärder och omedelbart åtagit sig att utföra nödvändiga åtgärder. I cirka 30 fall har beslut om åtgärder meddelats i föreläggande. Av dessa överklagades ett initialt. Överklagandet återkallades dock efter en tid och en plan för genomförande beslutades efter samråd med SSBF. En sammanfattande bedömning av brandskyddsnivån utifrån utförda tillsynsbesök visar bilden att ägare/nyttjanderättshavare inom förbundets område i allt väsentligt upprätthåller ett skäligt brandskydd.			
Inventering med platsbesök utifrån upprättad plan	250 planerade	250 genomförda	
Företagarnas nöjdhet med myndighetsutövningen (NKI)	82		Resultat meddelas under våren 2017
Biträda Polisen och andra myndigheter vid utredning av olyckor genom utfärdade av sakkunnigutlåtanden, vittnesmål	Enligt efterfrågan	74 inkomna och 70 besvarade 2016.	Några förfrågningar har dragits tillbaka
Antal genomförda olycksundersökningar	Behovsstyrt	9+4:	9 mer omfattande

			utredningar och 4 kompletterande händelserapporter
Antal nedlagda arbetstimmar inom fysisk planering och byggprojekt	Behovsstyrt	Ca 1 500 tim	
Inkomna remisser från andra myndigheter inom SSBF:s uppdragsområde besvaras normalt inom tre veckor.	Besvaras inom 3 veckor	100 % inom 3 veckor	Antal remisser inom plan- och byggprocessen 510 stycken.
Antal sotningsobjekt ska brandskyddkontrolleras	33 500	27 675 (88%)	Se kommentar nedan
Antal objekt som ska sotas/rengöras	55 000	48 809 (89%)	Se kommentar nedan
Revision av de upphandlade entreprenörernas arbete har genomförts. Analysen efter revisionen är inte klar men ger en bild av att system för redovisning och uppföljning av antalet kontroll- och sotningspliktiga kanaler och eldstäder för att kunna ange korrekt omfattning behöver förbättras.			
Antal inkomna frågor från allmänheten, myndigheter och andra aktörer, - e-post svar;- joursamtal;- platsbesök	Telefonjour: ca 8 samtal/ dag Ca 400 svar via e-post*		*e-post/kring olycksförebyggande arbete, tillsyn och tillstånd
Beslut om tillstånd av brandfarlig och explosiv vara: andelen "normala/ okomplicerade" ärenden som besvarats inom tre veckor.	80 % av alla ansökningar besvaras inom 3 v.		
Beslut om tillstånd av brandfarlig och explosiv vara: vid komplexa ärenden ska beslut meddelas inom föreskrivna tre månader.	99 % av alla ansökningar besvaras inom 3 månader		De som överstiger 3 månader beror på ex. ofullständiga handlingar.

Mål: SSBF är förberett att snabbt och effektivt ingripa när den enskilda inte själv kan hantera en olycka

SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka.	Mått	Indikator/ Målvärde i VP 2016	Resultat	Kommentar till avvikelse:
Medianen av responstiden ska minska.	Medianen av responstiden ska minska.	ska minska jmf. med föregående år. (ÖJ)	-	Öppna jämförelserapporten för 2016 ej presenterad ännu
Responstiden vid olyckor ska understiga 13 minuter i 90 % av fallen.	Andel olyckor där responstiden understiger 13 minuter	90 %	78 %	Sedan 17 mars är SOS verksamhetsystem och SSBF:s verksamhets-system integrerade med varandra för en enklare och säkrare tidrapportering. Arbetet pågår för att säkerställa tiderna från systemet Zenit till den nya händelserapporten, som driftsattes i december. Vid stickprov visar det sig att det finns både minustider och extremt långa responstider på vissa larm som inte stämmer överens med händelserapporteringen. Extremvärdena är ej med i redovisningen.
-Responstiden vid olyckor ska dock inte överstiga 20 minuter på platser med fast vägförbindelse	Andel olyckor där responstiden understiger 20 vid fast vägförbindelse	100 %	93 %	
-Responstiden vid olyckor ska dock inte överstiga 60 minuter på öar utan fast vägförbindelse.	Andel olyckor där responstiden understiger 60 minuter på öar utan fast vägförbindelse	100 %	94 %	

I responstiden ingår inte: automatlarm ej brand, falsklarm brand, falsklarm räddning felindikering automatlarm, hiss ej nödläge, hjälp till ambulans, hjälp till polis, i väntan på ambulans, inbrottslarm, säkerhetsvakt, passning, vattentransport och insatser i kranskommuner.

SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet	Mått	Målvärde i VP 2016	Resultat 2016	Kommentar till avvikelser:
Kapacitet: SSBF ska kunna genomföra fler samtidiga insatser mot frekvent förekommande olyckor	Antal insatser som inte kunnat genomföras pga. fler samtidiga insatser	0	0	
SSBF ska kunna genomföra en mycket omfattande räddningsinsats mot stora olyckor			Alla insatser har kunnat genomföras	
Noggrannhet: SSBF ska inte, efter avslutad räddningsinsats, behöva återvända till samma plats och olycka för ny räddningsinsats	Antal fall SSBF behövt återvända till samma plats och olycka för ny räddningsinsats ska minska	0	3	Vid ett av de tre tillfällen troligtvis till följd av ny anläggelse, vid ett tillfälle brand i lastbil. Arbete pågår bl.a. i form av uppdraget "rätt ledningsnivå ska avsluta insats" för att minimera tillfällena vi återvänder till samma plats och olycka. Löpande diskussioner om vikten av arbetet med "avslutning av räddningsinsats".
Robusthet: SSBF ska ha god förmåga att motstå störningar och upprätthålla sin räddningsverksamhet	Antal fall SSBF inte kunnat upprätthålla sin räddningstjänstverksamhet till följd av störningar	0	0	

Mål: SSBF är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens och god arbetsmiljö som har engagerade medarbetare

Mått	Indikator/ Målvärde i VP 2016	Resultat 2016	Kommentar till avvikelser:
Arbetsgivarindex (AVI)	125	141 för icke-operativa, 123 för operativa	
Hållbart medarbetarindex/ Medarbetarenkät	73	Inget resultat för 2016	Medarbetarenkäten var planerad under 2016, till följd av omorganisation och tjänstetillsättningar som pågick under våren kommer den att genomföras i februari 2017.
Jämställdhetsindex (JÄMIX) hos icke operativ personal	100	114 för icke-operativa, 110 för operativa	
Sjukfrånvaro, procent	Minska jämfört med 2015 (6,2 %)	5,9 %	Redovisas närmre under "fortsatt fokus på hälsoförebyggande insatser"
Arbetssskador	Minska jämfört med 2015 (24 st)	31 st	Redovisas närmre under "fortsatt fokus på hälsoförebyggande insatser"
Hälsoindex	105	100, sänkt från 104 år 2015	Långtidssjukskrivningen för män över 50 år ökade under 2015 (som ligger till grund för Hälsindex 2016) pga. ortomedicinska besvär

Mål: SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling

Mått	Indikator/ Målvärde i VP 2016	Resultat 2016	Kommentar till avvikelser:
Extern revision av minskad miljöbelastning i enlighet med kraven i Svensk Miljöbas	Godkänd enligt revision och erhåller miljödiplom	Miljödiplom 2016-03-10	
Energiförbrukningen ska minska	Energiförbrukningen ska vara lägre per 2016 jämfört med 2015	Delvis, se kommentar	Fjärrvärme har minskat Elförbrukningen ökat något och oljeförbrukningen minskat
Förbrukning av miljöfarliga produkter ska minska	Mätmetod ska utvecklas	Delvis	Nytt avtal bidrar till att miljöfarliga produkter minskar, men mätmetod saknas.
Användningen av mängden miljövänligt drivmedel ska öka.	Öka jmf. med föregående år	Uppfylls, se nedan	

	Fjärrvärme	Elförbrukning	Olja (1 station)
2016	2 136 MWh	4 519 MWh	44 m ³
2015	2 203 MWh	4 336 MWh	51 m ³

	95 oktan	98 oktan	Diesel, miljö	Diesel, standard	E 85	Fordonsgas
	Volym	Volym	Volym	Volym	Volym	Volym
2016	11 827	796	251 315	9 583	11 986	647
2015	(17 704)	(230)	(242 693, diesel totalt)		(7 456)	(41)

Mål: SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället

Mått	Indikator/ Målvärde i VP 2016	Resultat 2016	Kommentar
Antal medarbetare i definierade grupper som deltagit i kommunikationsutbildning: mediautbildning	-	25	Nya ledningsoperatörer, nya operativa chefer, blivande brandmästare, yttre befäl
Antal medarbetare/grupper som deltagit i kommunikationsutbildning: ledningskommunikation	-	5 lokala ledningsgrupper	
Antal unika besökare på webb	-	198 100	
Antal visningar på Facebook	-	1 517 200	Varav ca hälften under decemberkampanjen
Antal besökare som nåddes av programmet under Almedalsveckan 2016		2 500	Ca 60 % påverkades av räddningstjänstens budskap utifrån uppsatta mål för evenemanget
Nyhetsmedia		6 870 stycken	Antal publicerade artiklar där SSBF:s insatser eller annan verksamhet omnämns
Antal besökare Öppet hus			
NKI, medborgare (SCB) Medborgarnas upplevelse	73	74	5 av förbundets medlemskommuner har deltagit i SCB undersökningen 2016.
NKI, företagare (Insikt) Företagarnas upplevelse	82	-	Nationell statistik redovisas i april 2017.

Mål: SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning

Mått	Indikator/ Målvärde i VP 2016	Resultat 2016	Kommentar till avvikelser
Prognossäkerhet	+/- 2 %	+5,8 %	Avvikelse i förhållande lagd budget.
Självfinansieringsgrad om minst 100 %	100 %	197 %	

7.1.3 Balanskravsavstämning

(mnkr)	2016	2015	2014	2013
Årets resultat enligt resultaträkningen	37,6	13,7	36,8	24,3
– Avgår: samtliga realisationsvinster	-1,0	-1,4	0	-1,6
Synnerliga skäl				
– Tillägg: förändring diskonteringsränta pensioner	0	0	0	27,6
Årets balanskravsresultat	36,6	12,3	36,8	50,3

7.1.4 Ekonomiskt resultat

Förbundet redovisar ett positivt resultat för 2016 på 37,6 mnkr gentemot årets budget. Resultatet avviker något mot redovisade prognoser i både T1 (40,3) och T2 (40,0). Avvikelsen mot lagda prognoser kan härledas till förhöjda kostnader för utredningar och sanering i samband med upptäckten av förhöjda halter av PFOS både i grundvattnet vid förbundets övningsanläggning i Ågesta (Huddinge) samt i marklagret runt Vallentuna brandstation. Sanering och bortforsling av förorenad mark har genomförts under hösten i samarbete med Vallentuna kommun och marken är nu återställd. Vidare uppkom under hösten ett akut behov av att sanera och ytskiktrenslera Farsta brandstation till följd av vägglöss.

Redan tertialrapport 1 2016 visade på ett prognostiserat överskott mot budget om 40,3 mnkr, vilket till största del berodde på lägre personalkostnader än budgeterat. Personalkostnader inklusive avsättning till pensioner står för 70 procent av de totala verksamhetskostnaderna och överskottet förklaras till största del av lägre personalkostnader p.g.a. vakanser, som en följd av internrekryteringar i samband med utvecklad organisation. Antalet sommarvikarier blev också färre än planerat på grund av ett vikande underlag av sökande med rätt kvalifikationer, ett problem som SSBF delar med övriga räddningstjänster i landet.

Förbundet har under året gjort en översyn av behovet av brandmaterial och skyddskläder och bland annat har en ny typ av andningsmasker köpts in. All utryckande personal har också fått extra larmställ för att efter insats direkt ha möjlighet till ombyte så att de kontaminerade larmställen kan omhändertas.

Kostnaderna för hyrda lokaler understeg budget med 2 mnkr till följd av korrigerings av engångskaraktär till följd av tidigare års hyreskostnad.

Räntan på pensionsskulden blev 3 mnkr lägre än budgeterat till följd av rådande ränteläge. Intäkterna översteg som prognosticerat lagd budget främst till följd av ökande antal onödiga automatlarm.

7.1.5 Resultatöversikt

(mnkr)	Utfall 2016	Budget 2016	2015	2014	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter	85,7	74,1	85,5	86,9	67	66	65,8
Jämförelsestörande intäkt	0	0	0	0	0	3	0
Summa	85,7	74,1	85,5	86,9	67	69	65,8
Verksamhetens kostnader	-607,4	-629,9	-588,9	-592,9	-557,4	-576,9	-576,6
Jämförelsestörande kostnad	0	0	0	0	0	-23,2	0
Summa	-607,4	-629,9	-588,9	-592,9	-557,4	-600,1	-576,6
Verksamhetens nettokostnad	-521,7	-555,8	-503,4	-506	-490,4	-531,1	-510,8
Medlemsavgifter	563,8	563,8	525,3	545,9	544,3	536,8	528,1
Finansiella intäkter/kostnader	-4,5	-8,0	-8,2	-3,1	-2,0	-2,8	-1,9
Jämförelsestörande finansiell kostnad	0	0	0	0	-27,6	0	-18,9
Årets resultat	37,6	0	13,7	36,8	24,3	2,9	-3,5

7.1.6 Investeringar

Investeringsramen för 2016 uppgår till 31,0 mnkr. Utfallet för årets investeringar har blivit 27,1 mnkr (23,8 mnkr), en avvikelse mot budget på 3,9 mnkr.

Årets investeringar avseende fordon utgörs av två släck/räddningsfordon för 9,4 mnkr, ett höjdfordon för 4,9 mnkr, två ledningsfordon för 5,4 mnkr, en personbil för 0,2 mnkr, en hjullastare för 0,5 mnkr, ett chassi till ett släck/räddningsfordon för 1,3 mnkr, chassin till två höjdfordon för 2,7 mnkr samt navigationssystem till brandbåten Fenix för 0,1 mnkr. Inom materiel anskaffades träningsutrustning för 1,2 mnkr och en barriärtvättmaskin för 0,2 mnkr. Inom byggnader och anläggningar har arbetet med carporten på BK påbörjats och hittills kostat 0,1 mnkr. Inom IT anskaffades datalagring för 0,6 mnkr.

Avvikelsen mot budget beror bland annat på att påbyggnaden till det tredje släck/räddningsfordonet (3,0 mnkr) kommer först 2017 och att carporten på KI (0,6 mnkr) inte blir av. Reservkraften till Åkersberga nya brandstation (0,8 mnkr) kommer inte att anskaffas genom SSBF utan ingår i byggprojektet. Kostnaden återfinns därmed i hyresbeloppet.

Utifrån målet "God ekonomisk hushållning" ska SSBF:s investeringar vara självfinansierade. Innebörden av detta är att de årliga investeringarna kan uppgå till cirka 30,0 mnkr. För åren 2009–2016 har investeringarna i snitt uppgått till 26,4 mnkr, d.v.s. strax under riktvärdet.

Investeringar

(mnkr)	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Fordon och materiel	26,4	23,2	18,5	28,4	19,4	22,7
Byggnader och anläggningar	0,1	0,6	0,9	1,6	1,9	0
IT	0,6	0	2,8	1,7	0	1,1
Summa investeringar	27,1	23,8	22,2	31,7	21,3	23,8

7.1.7 Väsentliga personalförhållanden

Antalet anställda i förbundet per den 31 december 2016 var 732 stycken varav 39 deltidsanställda brandmän (RIB).

Arbetsgivaren har ett nära samarbete med företagshälsovården och ett organiserat nätverk av rehabiliteringsinsatser som hjälper till med adekvat kvalitetsträning i syfte att återfå de sjukskrivna i tjänst så fort som möjligt. Flertalet sjukskrivna har återkommit i tjänst eller kommer att göra detta i närtid.

7.1.8 Nyckeltal

Personal	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Antal anställda ¹⁾	732	729	732	748	743	776
män	692	692	700	709	700	731
kvinnor	40	37	32	39	42	45
Sjukfrånvaro	5,9	6,8	5,6	3,7	4	3,7
män	6,1	-	-	-	-	-
kvinnor	3,9	-	-	-	-	-
29 år eller yngre	4,6	1,6	4,8	1,2	1,1	1,8
30–49 år	4,9	3,8	3,7	3,4	3,3	3,5
50 år eller äldre	8,1	13,9	9,3	4,5	5,3	4,4
längre än 60 dgr	2,5	-	-	-	-	-

Resultaträkning (mnkr)	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Nettokostnad	521,7	503,4	506	490,4	531	510,8
Medlemsavgifter	563,8	525,3	545,9	544,3	536,8	528,1
Årets resultat	37,6	13,7	36,8	24,3	2,9	-3,5

Balansräkning (mnkr)	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Likvida medel	663,5	653,8	578,8	488,3	447,6	346,1
Investeringsvolym	27,1	23,8	22,2	31,7	21,3	23,8
Balansomslutning	890,4	871	812,9	718	673,5	581,8
Pensionsförpliktelse inkl. löneskatt	487,1	494,2	480	465,8	418,5	354

Ekonomisk analys %	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Soliditet ²⁾	15,6	11,7	10,8	7,1	4,0	4,1
Kassalikviditet ³⁾	269	255	256	263	216	192
Självfinansieringsgrad ⁴⁾	197	138	281	253	136	209

1) Antal årsarbetare

2) Eget kapital i förhållande till totalt kapital

3) (Kortfristiga fordringar+kortfristiga placeringar+kassa och bank)/kortfristiga skulder

4) Justerat resultat (minus avskrivningar och jämförelsestörande poster) i förhållandet till investeringsvolym

7.1.9 Resultaträkning

	Not	2016-12-31	2015-12-31
Verksamhetens intäkter			
Automatlarm inkl. abonnemang		43,0	40,4
Tilläggstjänster		1,1	5,4
Övrigt	1	41,6	39,7
Summa verksamhetens intäkter		85,7	85,5
Verksamhetens kostnader			
Personal		-388,2	-371,8
Pension		-42,4	-56,4
Lokalhyra		-32,9	-33,4
Övrigt	2	-127,9	-108,2
Avskrivningar	6	-16,0	-19,1
Summa verksamhetens kostnader		-607,4	-588,9
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-521,7	-503,4
Medlemsavgifter	3	563,8	525,3
Finansiella intäkter	4	1,8	0,1
Finansiella kostnader	4	-6,3	-8,3
Jämförelsestörande finansiell kostnad		0,0	0,0
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		37,6	13,7
Extraordinära intäkter och kostnader		0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT		37,6	13,7

7.1.10 Balansräkning

	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Byggnader och mark		41,6	42,9
Maskiner och inventarier		137,2	125,8
Summa anläggningstillgångar	6	178,8	168,7
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		9,5	12,6
Förråd		2,4	1,5
Övriga kortfristiga fordringar	7	18,5	16,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	17,7	18,4
Kortfristiga placeringar	9	504,1	0,0
Kassa och bank		159,4	653,8
Summa omsättningstillgångar		711,6	702,3
SUMMA TILLGÅNGAR		890,4	871,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
	5		
Övrigt eget kapital		101,6	87,9
Årets resultat		37,6	13,7
Summa eget kapital		139,2	101,6
Avsättningar			
	10-12		
Avsättningar för pensioner		487,1	494,2
Andra avsättningar		0,0	0,0
Summa avsättningar		487,1	494,2
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		47,0	39,6
Semesterlöne- och övertidsskuld		48,0	46,0
Övriga kortfristiga skulder	13	12,2	12,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	156,9	177,5
Summa kortfristiga skulder		264,1	275,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN. OCH SKULDER		890,4	871,0

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

		2016-12-31	2015-12-31
Panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	10-12	53,4	54,4
Övriga förpliktelser:			
Leasingåtagande	15	0,0	0,0
Avtal lokalhyror	16	218,1	142,6

7.1.11 Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	2016	2015
LÖPANDE VERKSAMHET		
Periodens resultat	37,6	13,7
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster *	8,9	33,3
Medel från verks. före förändr. av rörelsekapital	46,5	47,0
Ökning (-) minskning (+) kortfristiga fordringar	1,4	0,7
Ökning (-) minskning (+) förråd, varulager	-0,9	0,0
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder	-11,1	30,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten	35,9	77,9
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-27,2	-23,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1,1	20,8
Kassaflöden från investeringsverksamheten	-26,1	-2,9
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Nyupptagna lån	0,0	0,0
Amortering av långfristiga skulder	0,0	0,0
Ökning (-) minskning (+) långfristiga fordringar	0,0	0,0
Kassaflöden från finansieringsverksamheten	0,0	0,0
PERIODENS KASSAFLÖDE	9,8	75,0
Likvida medel vid årets början	653,8	578,8
Likvida medel vid periodens slut	663,6	653,8
Förändring likvida medel	9,8	75,0
<i>(*) Specifikation av ej likviditetspåverkande poster</i>	8,9	33,3
Justering för avskrivningar	16,0	19,1
Justering för utrangeringar	0,0	0,0
Justering för gjorda pensionsavsättningar	-7,1	14,2

7.1.12 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning (1997:614). Storstockholms brandförsvär följer i allt väsentligt rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning. I de fall undantag förekommer redovisas de under respektive punkt.

Intäkter och kostnader

Periodisering av intäkter och kostnader har gjorts enligt god redovisningssed. Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Jämförelsestörande poster

För att en post ska betraktas som jämförelsestörande ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av ett sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet.

Resultat

Förbundet gör inte avsättningar till resultatutjämningsreserv enligt den av direktionen beslutade Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv.

Materiella anläggningstillgångar

För att en investering ska betraktas som anläggningstillgång krävs ett värde på minst 100 tkr och en varaktighet på minst tre år. Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planenliga avskrivningar samt eventuella nedskrivningar.

Avskrivningar

Avskrivningar bestäms med ledning av tillgångarnas anskaffningsvärde och beräknad nyttjandeperiod, vilket i allt väsentligt överensstämmer med de i tabellen angivna avskrivningsreglerna. Avskrivningar görs från den tidpunkt investeringen tas i bruk. Förbundet tillämpar komponentavskrivning på maskiner och inventarier.

Avskrivningstider	År
Fastigheter	25–30
Fordon	3–20
Båtar	10–15
Inventarier, maskiner, utrustning	3–18
IT-inventarier	3–10

Fordringar

Fordringar har upptagits till det belopp varmed de väntas inflyta. Osäkra fordringar som är förfallna mer än 90 dagar har skrivits ned.

Pensioner

Enligt gällande regler ska pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Förbundet redovisar all pension för uttryckande personal, s.k. SAP-R, i balansräkningen, som en avsättning.

Bakgrunden till tillämpad redovisningsprincip är att vid överlåtelsen av personal från Stockholms stad * erhöll förbundet ersättning för hela det pensionsåtagande som övertogs. Stockholms stad betalade vid överlåtelsen till förbundet det belopp som enligt regelverket (den lagstadgade blandmodellen) redovisades som ansvarsförbindelse hos Stockholms stad. Då förbundet erhållit ersättning för det pensionsåtagande som är hänförligt till den personal som övertagits från Stockholms stad redovisar förbundet detta som en avsättning.

Ansvarsförbindelse utöver SAP-R som upparbetas i före detta Södra Roslagens brandförsvärsförbund (SRB) för medlemskommunerna Danderyd, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker, administreras av förbundet. Pensionsutbetalningar från ansvarsförbindelsen faktureras dessa kommuner.

Upplysningar om pensionsförpliktelse lämnas i not i balansräkningen. Inga medel finns formellt avsatta till pensioner, utan dessa återlånas i verksamheten (del av likviditeten).

* *Personal stationerad i Stockholms stad, Solna, Sundbyberg och Lidingö.*

Poster inom linjen

Poster inom linjen är ett redovisningsbegrepp som innebär att ställda säkerheter och ansvarsförbindelser inte ska ingå som skuld eller avsättning i balansräkningen utan ska anges direkt i anslutning därtill.

Möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek och/eller infriandedagen, redovisas som ansvarsförbindelser. Under ansvarsförbindelser återfinns pensionsåtaganden som är äldre än 1998.

7.1.13 Noter

	Belopp i mnkr	2016	2015
Not 1	Verksamhetens intäkter	-	-
	Lokalhyror och arrenden	5,7	5,8
	Konsulttjänster	17,5	13,3
	Extern utbildning	4,5	8,6
	Övriga intäkter	13,9	12,0
	Summa	41,6	39,7

Not 2	Verksamhetens kostnader	-	-
	Reparationer och underhåll*)	12,9	13,8
	Entreprenad, köp av verksamhet	8,8	9,6
	Bränsle, el, vatten	7,1	7,0
	Konsulttjänster	23,6	5,0
	Övriga kostnader	75,5	72,8
	Summa	127,9	108,2

*) Avser fordon, maskiner, utrustning och inventarier, fastighet m.m.

	2016	2015	Återbet. 2015
Not 3	Medlemsavgifter		
	-		
	Danderyd	13,8	13,8
	Lidingö	19,3	19,2
	Solna	31,0	30,5
	Stockholm	380,8	374,8
	Sundbyberg	18,4	17,8
	Täby	28,9	28,5
	Vallentuna	19,4	19,2
	Vaxholm	5,7	5,6
	Värmdö	24,2	23,9
	Österåker	22,3	22,0
	Summa	563,8	555,3
			-30,0

	2016	2015
Not 4	Finansiella intäkter och kostnader	
	<i>Finansiella intäkter</i>	
	Ränteintäkter Nordea	1,8
	Summa	1,8
	-	-
	<i>Finansiella kostnader</i>	
	Ränta, KPA	5,3
	Övriga kostnader	1,0
	Summa	6,3
		8,3

Not 5 Eget kapital

Eget kapital*	139,2	101,6
Årets resultat	37,6	13,7
Övrigt eget kapital	101,6	87,9

*ingen avsättning till resultatutjämningsreserv har gjorts enligt direktionens beslut

Not 6 Anläggningstillgångar

Byggnader/anläggningar	2016	2015
<i>IB anskaffningsvärde</i>	77,0	111,0
Årets investeringar	0,1	0,0
Utrangering och avyttring	-18,1	-34,0
<i>UB anskaffningsvärde</i>	59,0	77,0

<i>IB ackumulerade avskrivningar</i>	-34,1	-43,0
Utrangering och avyttring	18,1	13,4
Årets avskrivning	-1,4	-4,5
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	-17,4	-34,1
Summa byggnader/anläggningar	41,6	42,9

Fordon/material	2016	2015
<i>IB anskaffningsvärde</i>	322,4	307,4
Årets investeringar	26,4	23,5
Korrigering anskaffningsvärde, enligt anläggningsregistret	0,0	0,0
Utrangering och avyttring	-17,5	-8,5
<i>UB anskaffningsvärde</i>	331,3	322,4

<i>IB ackumulerade avskrivningar</i>	-199,7	-196,2
<i>Korrigering ackumulerad värdeminskning, enligt anläggningsregistret</i>	0,0	0,0
Utrangering och avyttring	16,5	8,4
Årets avskrivning	-13,1	-11,9
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	-196,3	-199,7
Summa fordon/material	135,0	122,7

IT	2016	2015
<i>IB anskaffningsvärde</i>	53,2	53,1
Årets investeringar	0,6	0,1
<i>UB anskaffningsvärde</i>	53,8	53,2

<i>IB ackumulerade avskrivningar</i>	-50,1	-47,4
Årets avskrivning	-1,5	-2,7

	<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	-51,6	-50,1
	Summa IT	2,2	3,1
	Summa anläggningstillgångar	178,8	168,7
Not 7	Övriga kortfristiga fordringar	2016	2015
	Fordringar anställda	0,0	0,1
	Andra kortfrist. fordringar	9,5	8,3
	Ingående mervärdesskatt	9,0	5,7
	Summa	18,5	14,1
Not 8	Förutbetalda kostn. och upplupna intäkter	2016	2015
	Förutbetalda kostnader	16,7	17,7
	Upplupna intäkter	0,9	0,7
	Upplupna inkomsträntor	0,0	0,0
	Övriga förutbet kostn/upplup int	0,1	0,0
	Summa	17,7	18,4
Not 9	Kortfristiga placeringar	2016	2015
	Skattekontot	504,1	0,0
	Summa	504,1	0,0
Not 10	Pensionsskuld och avsättning	2016	2015
	Avsättning		
	Avsatt pensioner	343,7	340,7
	Avsatt f.d. ansvarsförbindelse	48,3	57,0
	Avsatt löneskatt	95,1	96,5
	Summa avsättning	487,1	494,2
	Ansvarsförbindelser		
	Ansvarsförbindelse (f.d. SRB *)	43,0	43,8
	Ansvarsförbindelse löneskatt	10,4	10,6
	Summa ansvarsförbindelser	53,4	54,4
	Summa avsatt och ansvarsförb.	540,5	548,7
	*) Ansvarsförbindelse, f.d. SRB		
	Belopp inkl. löneskatt		
	Danderyd	9,7	9,9
	Täby	19,5	19,8
	Vallentuna	8,8	9,0
	Vaxholm	3,3	3,4

Österåker	12,1	12,3
Summa	53,4	54,4

Not 11 Årets förändring, inklusive löneskatt

Summa avsättningar	-7,1	14,2
Summa ansvarsförbindelse	-1,0	-0,8
Förändring avsättningar och ansvarsförbindelser	-8,1	13,4

Not 12 Pensionsförpliktelser

Analys pensionsskuldens förändring jan–dec 2016

	Belopp	Löneskatt	Belopp inkl. löneskatt
Avsättning pensioner, IB	397,7	96,5	494,2
Ränteuppräkning	5,7	1,4	7,1
Basbeloppsuppräkning	-1,4	-0,3	-1,7
Utbetalning från avsättning	-28,1	-6,8	-34,9
Intjänad SAP-R	23,8	5,8	29,6
Övrig förändring (beräkning f.d. ansvarsförbindelse)	-5,7	-1,4	-7,1
Avsättning pensioner, UB	392,0	95,1	487,1
Summa förändring under året	-5,7	-1,4	-7,1

	Belopp	Löneskatt	Belopp inkl. löneskatt
Ansvarsförbindelse för pensioner, IB	43,8	10,6	54,4
Utbetalning från ansvarsförbindelse	-2,0	-0,5	-2,5
Övrig förändring (beräkning f.d. ansvarsförbindelse)	1,2	0,3	1,5
Ansvarsförbindelse, UB	43,0	10,4	53,4
Summa förändring under året	-0,8	-0,2	-1,0
Summa	435,0	105,5	540,5

Årets premie är 3 193 tkr.
Aktualiseringsgrad 99,0 %
Överskottsfond 0

Not 13 Övriga kortfristiga skulder

Skatteskuld	2016 1,2	2015 1,0
-------------	-------------	-------------

Falsklarm (medlemskommuner)	0,1	0,3
Utgående mervärdesskatt	4,3	4,3
Avdragen skatt personal	6,6	6,5
Fackföreningsavg. och idrottsklubb	0,0	0,0
Summa	12,2	12,1

Not 14	Upplupna kostnader och förutbet. intäkter	2016	2015
	Upplupen löneskatt pensioner	14,7	13,7
	Förutbetalda hyresintäkter	15,6	11,0
	Förutbetalda intäkter	0,0	0,0
	Förutbetalda intäkter medlemskommuner	95,3	93,9
	Avgiftsbestämd ålderspension	15,4	14,4
	Förutbetalda medlemsavgifter	0,0	30,0
	Övr. uppl. kostn/förutbet int	15,9	14,5
	Summa	156,9	177,5

Not 15	Leasingsåtaganden	2016	2015
	Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 3 år		
	Minimileasingavgifter		
	Med förfall inom 1 år	0,0	0,0
	Med förfall senare än 1 år men inom 5 år	0,0	0,0
	Med förfall senare än 5 år	0,0	0,0
	Summa	0,0	0,0

Avtal med ett värde understigande 100 tkr har klassificerats som operationella även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.

Not 16	Fastigheter	2016	2015
	(avser lokaler, indexuppräknade)		
	Med förfall inom 1 år	37,6	34,7
	Med förfall senare än 1 år men inom 5 år	126,7	49,8
	Med förfall senare än 5 år	53,8	58,1
	Summa	218,1	142,6

7.2 Insatsstatistik per medlemskommun

Nedan redovisas det totala antalet larm SSBF larmats till de senaste tre åren samt några av de vanligaste insatstyperna. Därefter redovisas motsvarande statistik per medlemskommun.

Insatsstatistik	2016	2015	2014
Antal larm	11 178	10 458	10 743
Antal bostadsbränder	595	514	615
Onödiga automatiska brandlarm	3632	3489	3 477
Antal trafikolyckor	877	795	748
Hjärtstoppslarm	1021	995	873
Suicid-larm	142	131	141
Anlagda bränder	937	868	1 000
varav brand i byggnad	156	138	133
varav brand ej i byggnad	781	730	867
Skolbränder (skola, förskola, fritidsgård)	65	50	44
<i>varav anlagda</i>	39	33	25
Skolbränder ovan specificerade	65	50	44
Skola	52	33	32
<i>varav anlagda</i>	34	24	21
Förskola	10	16	9
<i>varav anlagda</i>	4	8	2
Fritidsgård	3	1	3
<i>varav anlagda</i>	1	1	2
Omkomna i brand	10	13	14

Nedan redovisas motsvarande statistik per medlemskommun

DANDERYD	2016	2015	2014	LIDINGÖ	2016	2015	2014
Antal larm	290	240	247	Antal larm	272	223	189
Antal bostadsbränder	7	3	6	Antal bostadsbränder	10	12	7
Onödiga automatiska brandlarm	131	131	119	Onödiga automatiska brandlarm	79	40	41
Antal trafikolyckor	15	19	16	Antal trafikolyckor	12	17	14
Hjärtstoppslarm	22	19	27	Hjärtstoppslarm	33	33	18
Suicid-larm	4	3	3	Suicid-larm	4	1	0
Anlagda bränder	3	3	5	Anlagda bränder	13	9	1
<i>varav brand i byggnad</i>	0	1	1	<i>varav brand i byggnad</i>	4	3	1
<i>varav brand ej i byggnad</i>	3	2	4	<i>varav brand ej i byggnad</i>	9	6	0
Skolbränder (skola, förskola, fritidsgård)	0	0	0	Skolbränder (skola, förskola, fritidsgård)	2	1	0
<i>varav anlagda</i>	0	0	0	<i>varav anlagda</i>		1	0
					2		
Skolbränder ovan specificerade	0	0	0	Skolbränder ovan specificerade	2	1	0
Skola	0	0	0	Skola	0	0	0
<i>varav anlagda</i>	0	0	0	<i>varav anlagda</i>	0	0	0
Förskola	0	0	0	Förskola	2	1	0
<i>varav anlagda</i>	0	0	0	<i>varav anlagda</i>	2	1	0
Fritidsgård	0	0	0	Fritidsgård	0	0	0
<i>varav anlagda</i>	0	0	0	<i>varav anlagda</i>	0	0	0
Omkomna i brand	0	0	0	Omkomna i brand	0	1	1

SOLNA	2016	2015	2014	STOCKHOLM	2016	2015	2014
Antal larm	747	693	728	Antal larm	7585	7 349	7 583
Antal bostadsbränder	24	22	31	Antal bostadsbränder	413	354	373
Onödiga automatiska brandlarm	323	198	294	Onödiga automatiska brandlarm	2579	2 535	2 531
Antal trafikolyckor	57	55	54	Antal trafikolyckor	491	490	422
Hjärtstoppplarm	59	41	48	Hjärtstoppplarm	729	731	635
Suicid-larm	3	7	5	Suicid-larm	119	99	115
Anlagda bränder varav brand i byggnad	31	33	37	Anlagda bränder varav brand i byggnad	712	683	786
varav brand ej i byggnad	8	9	5	varav brand ej i byggnad	114	112	109
	23	24	32		598	571	677
Skolbränder (skola, förskola, fritidsgård) varav anlagda	7	3	1	Skolbränder (skola, förskola, fritidsgård) varav anlagda	40	7	36
	6	3	1		25	7	22
Skolbränder ovan specificerade	7	3	1	Skolbränder ovan specificerade	40	7	36
Skola varav anlagda	6	2	0	Skola varav anlagda	31	5	27
	6	2	0		22	5	20
Förskola varav anlagda	0	1	0	Förskola varav anlagda	8	2	8
	0	1	0		2	2	1
Fritidsgård varav anlagda	1	0	1	Fritidsgård varav anlagda	1	0	1
	1	0	1		1	0	1
Omkomna i brand	1	1	0	Omkomna i brand	7	8	9

SUNDBYBERG	2016	2015	2014	TÄBY	2016	2015	2014
Antal larm	283	335	339	Antal larm	455	449	416
Antal bostadsbränder	22	24	13	Antal bostadsbränder	11	18	17
Onödiga automatiska brandlarm	73	104	104	Onödiga automatiska brandlarm	190	180	170
Antal trafikolyckor	14	11	11	Antal trafikolyckor	45	40	40
Hjärtstoppslarm	34	31	27	Hjärtstoppslarm	43	49	34
Suicid-larm	4	4	3	Suicid-larm	1	7	2
Anlagda bränder varav brand i byggnad varav brand ej i byggnad	36 8 28	40 3 37	55 5 50	Anlagda bränder varav brand i byggnad varav brand ej i byggnad	21 3 18	26 1 25	23 5 18
Skolbränder (skola förskola, fritidsgård) <i>varav anlagda</i>	1 1	2 1	1 1	Skolbränder (skola förskola, fritidsgård) <i>varav anlagda</i>	4 2	1 1	1 0
Skolbränder ovan specificerade	1	2	1	Skolbränder ovan specificerade	4	1	1
Skola <i>varav anlagda</i>	1 1	2 1	0 0	Skola <i>varav anlagda</i>	4 2	1 1	1 0
Förskola <i>varav anlagda</i>	0 0	0 0	1 1	Förskola <i>varav anlagda</i>	0 0	0 0	0 0
Fritidsgård <i>varav anlagda</i>	0 0	0 0	0 0	Fritidsgård <i>varav anlagda</i>	0 0	0 0	0 0
Omkomna i brand	1	0	0	Omkomna i brand	0	1	0

VALLENTUNA	2016	2015	2014	VAXHOLM	2016	2015	2014
Antal larm	277	212	208	Antal larm	84	97	93
Antal bostadsbränder	14	8	10	Antal bostadsbränder	4	1	7
Onödiga automatiska brandlarm	53	37	62	Onödiga automatiska brandlarm	12	38	35
Antal trafikolyckor	53	38	34	Antal trafikolyckor	6	2	9
Hjärtstoppslarm	24	22	13	Hjärtstoppslarm	7	6	7
Suicid-larm	1	0	2	Suicid-larm	0	1	1
Anlagda bränder	37	18	12	Anlagda bränder	0	6	1
varav brand i byggnad	5	4	1	varav brand i byggnad	0	0	1
varav brand ej i byggnad	32	14	11	varav brand ej i byggnad	0	6	0
Skolbränder (skola förskola, fritidsgård)	2	2	1	Skolbränder (skola förskola, fritidsgård)	0	0	0
<i>varav anlagda</i>	1	1	1	<i>varav anlagda</i>	0	0	0
Skolbränder ovan specificerade	2	2	1	Skolbränder ovan specificerade	0	0	0
Skola	2	1	1	Skola	0	0	0
<i>varav anlagda</i>	1	1	1	<i>varav anlagda</i>	0	0	0
Förskola	0	0	0	Förskola	0	0	0
<i>varav anlagda</i>	0	0	0	<i>varav anlagda</i>	0	0	0
Fritidsgård	0	0	0	Fritidsgård	0	0	0
<i>varav anlagda</i>	0	0	0	<i>varav anlagda</i>	0	0	0
Omkomna i brand	1	1	0	Omkomna i brand	0	0	0

VÄRMDÖ	2016	2015	2014	ÖSTERÅKER	2016	2015	2014
Antal larm	381	311	299	Antal larm	348	286	304
Antal bostadsbränder	17	14	18	Antal bostadsbränder	18	19	19
Onödiga automatiska brandlarm	79	57	46	Onödiga automatiska brandlarm	66	54	50
Antal trafikolyckor	57	35	39	Antal trafikolyckor	56	40	42
Hjärtstoppslarm	27	36	21	Hjärtstoppslarm	27	22	29
Suicid-larm	0	4	3	Suicid-larm	1	3	2
Anlagda bränder	24	25	38	Anlagda bränder	35	16	32
varav brand i byggnad	3	2	2	varav brand i byggnad	6	2	2
varav brand ej i byggnad	21	23	36	varav brand ej i byggnad	29	14	30
Skolbränder (skola förskola, fritidsgård)	0	1	1	Skolbränder (skola förskola, fritidsgård)	1	0	1
<i>varav anlagda</i>	0	0	0	<i>varav anlagda</i>	1	0	0
Skolbränder ovan specificerade	0	1	1	Skolbränder ovan specificerade	1	0	1
Skola	0	1	0	Skola	1	0	1
<i>varav anlagda</i>	0	0	0	<i>varav anlagda</i>	1	0	0
Förskola	0	0	0	Förskola	0	0	0
<i>varav anlagda</i>	0	0	0	<i>varav anlagda</i>	0	0	0
Fritidsgård	0	0	1	Fritidsgård	0	0	0
<i>varav anlagda</i>	0	0	0	<i>varav anlagda</i>	0	0	0
Omkomna i brand	0	0	0	Omkomna i brand	0	1	0

7.3 Internkontroll

Direktionen fastställde i början av 2016 en internkontrollplan som syftar till att följa upp att det interna kontrollsystemet fungerar tillfredsställande inom direktionens ansvarsområde. I samband med årsredovisningen avrapporteras det arbete som bedrivits under året utifrån fastställd internkontrollplan. Internkontroll har genomförts utifrån uppsatt plan och redovisas i tabellen nedan. I den mån kontrollen uppvisat avvikelse kommer arbete med att säkerställa god intern kontroll att ske 2016.

Kontrollområde	Risk	Kontroll	Slutsats
LBE tillståndshandläggning	Rättssäkerhetsrisk, missnöjda ansökare, oskäligen krav, felaktig hantering av brandfarlig/explosiv vara. Ökar risken för olyckor i samband med hantering.	Handläggare överbelastad av andra uppdrag och det sker bristfällig granskning. Tillstånd ges på felaktiga grunder Internkontroll av samtliga tillståndsbeslut saknas.	Under året har samordnaren granskat merparten av samtliga tillståndsbeslut utfärdade av distriktens handläggare. Inga beslut med oskäligen krav har upptäckts. Under året har det tagits fram en vägledning för interngranskning av samtliga tillståndsbeslut. Vägledningen är i nuläget inte fastställd eftersom utformning av organisation (resurser) diskuteras i handläggargruppen. Fastställandet att vägledningsdokumentet förväntas ske under första kvartalet 2017.
Skalskydd (nyckelhantering)	Otillbörligen kommer in i SSBF:s lokaler.	Upprättande av rutinbeskrivningar och kontrollpunkter.	För att minska risken att nyckelbrickor och nycklar används av personer utan behörighet till våra lokaler har en riktlinje för hantering av dessa tagits fram. Riktlinjen omfattar utlämning och byte av lånebrickor samt återlämning.

Kontrollområde	Risk	Kontroll	Slutsats
Följsamhet av sekretessregler / sjukvårdsrelaterad information	Informationssökning av sjukvårdsrelaterad information utan samband med tjänsteuppdrag	Veckovis kontroll	Då uppdatering av SOS Alarms teknikplattform Zenit skett, ser SSRC inte längre vårdärenden. Att genomföra veckovisa kontroller av informationssökning av sjukvårdsrelaterad information utan samband med tjänsteuppdrag saknar därför relevans. Risken är eliminerad.
Framkörningskort	Informationsbrist gällande särskilda risker, angreppsvägar och larmförvarstablå.	Utse ansvarig för processen. System	Ansvarig enhet för processen är utsedd. Dialog har förts med systemägaren. Arbete pågår nu med tekniska delar i det digitala verktyget Helios. Risken kvarstår eftersom Helios inte är uppdaterat och framkörningskortet än så länge är analogt.
Automatlarmsrapportering	Rapportering och därmed debitering försenas eller uteblir.	Information, ny händelserapport samt aktivitetskontroll	Alla berörda har fått utbildning i den nya händelserapporten som ligger till grund för automatlarmshandlingen. Den nya händelserapporten infördes först i december pga. av nödvändig komplettering av en personalmodul. Till följd av den förseningen har aktivitetskontroll inte kunnat genomföras. Kontrollmomentet genomförs 2017.
Inventering och harmonisering av fordonsbenämningar	Missvisande resultat och oklarheter gällande vilket fordon som t.ex. avyttrats.	Genomgång och uppdatering av register samt inventering och vid behov uppmärkning	Genomlysning av terminologin i fordonsregistret genomförd. Fordonsregistret uppdaterat och harmoniserat med anläggningsregistret.

7.4 Anskaffningar inom investeringsbudget (Bilaga)

Enligt delegationsordning för SSBF ska inom området ”Inköp och upphandling” beställningar/avrop överstigande 300 000 SEK anmälas till förbundsdirektionen.

Under perioden 2016-01-01 – 2016-12-31 har nedanstående anskaffning inom investeringsbudget gjorts.

Typ av anskaffning	Leverantör	Leveranstid	Beställningsbelopp, SEK	Investerings totala budget, SEK
Tränings-utrustning 2016				
<ul style="list-style-type: none"> • Löpband • Crosstrainer • Motionscyklar • Styrketräning, lös utrustning • Styrketräning, benmaskiner • Exentrisk tränings-modul • Stak-/dragmaskin • Roddmaskin 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motionskompaniet AB 2. Thorax Trainer ApS 3. Exxentric 4. Fitness Brands Sweden AB 	Februari	<ol style="list-style-type: none"> 1. 720 783 2. 43 600 3. 78 110 4. 403 203 	830 000
Hjullastare	Varnum Försäljning AB	Juli	540 000	1 100 000
Höjdfordon	Sala Brand	Juli	4 885 614	6 500 000
Datalagring	IT-Total AB	Juli	665 711	0
Släck-/räddningsfordon 2 st.	Autokaross Rescue Systems i Floby AB	December	9 406 711	9 800 000
Ledningsfordon 2 st.	SAAB AB	December	5 411 981	5 800 000